

KRONIKA PZKO 1999

STYCZEŃ 1999

OSTATNIE POŻEGNANIE z prof. Stanisławem Hadyną - założycielem i dyrektorem artystycznym ZPiT „Śląsk“, odbyło się 8 stycznia w kościele ewangelickim w Wiśle. W uroczystości pogrzebowej wzięło udział kilka tysięcy osób z obu stron Olzy, przedstawiciele kultury, organizacji, administracji i Rządu RP. Brała także udział delegacja Zarządu Głównego PZKO i Zrzeszenia Śpiewaczo Muzycznego. Urodził się 25 września 1919 w Karpętnej na Zaolziu, gdzie w tamtejszej szkole ludowej pobierał pierwsze nauki. Od siódmego roku życia jest związany z Cieszynem i Wisłą. Wszelkierne wykształcony, znawca, pasjonat muzyki i śpiewu ludowego założył w 1953 r. ZPiT „Śląsk“, który rozszławił kulturę Ziemi Śląskiej i Cieszyńskiej po całym świecie. Stale był związany z Zaolziem nie tylko rodzinie, także emocjonalnie. W listopadzie 1998 Polskiej Szkole Podstawowej w Bystrzycy nadano Jego Imię. Zmarł 1 stycznia 1999 w szpitalu w Krakowie. Spoczął na cmentarzu ewangelickim na Gronicku w Wiśle.

„BAL GOROLSKI“, 21. z kolei, odbył się 9.1. w Domu PZKO w Mostach koło Jabłonkowa. Tradycyjnie organizuje go Miejskowe Koło PZKO i Zespół Regionalny Górole. Towarzyszący Balowi międzynarodowy przegląd kapel i zespołów folklorystycznych zyskał ogromny aplauz publiczności oraz stworzył serdeczną i gorącą atmosferę imprezy. Wśród ponad czterystu uczestników bawiło się wielu znamienitych gości, między innymi konsulowie Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie: generalny –Marek Masiulanis i handlowy – Marian Ozimek. Balowa atmosfera sprzyjała również zbiórce pieniężnej na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej pomocy Jerzego Owsiaaka, na którą wybrano ponad 6 tys. Kcz.

WALNE ZEBRANIA, które przebiegły w Kołach pod koniec minionego i odbywają się na początku roku nowego, podsumowują działalność zarządów i zespołów w minionej dwuletniej kadencji i wybierają nowe kierownictwa. **W Olbrachcicach** stwierdzono po trzyletniej działalności w nowym Domu PZKO, że jedynie duża ilość imprez i wynajem Domu w celach zarobkowych zapewni dobrą kondycję finansową Koła i właściwe utrzymanie Domu.

W Jabłonkowie oceniono 12.1. udane ubiegłoroczne tradycyjne imprezy: Gorolski Święto, „Bal Papuciowy”, czy organizację razem z Kombtantami uroczystości Święta Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej. Wielkim powodzeniem cieszyły się także obchody 50 – lecia PZKO, wystawy Klubu Kobiet czy książki oraz imprezy Klubu Młodych. Ważnym tematem obrad była również zmiana w nastawieniu władz miasta do PZKO. Nowe władze (burmistrz Petr Sagitarius, wiceburmistrz Stanisław Jakus – obecni na zebraniu) zapewnili członków Koła o bliskiej współpracy i pomocy. Na ten rok zaplanowano budowę w Lasku Miejskim, gdzie odbywa się Gorolski Święto, sanitariatów. Nieodzowna jest tutaj pomoc miasta, bowiem budowa pochłonie ok. milion Kcz.

W Suchej Górnej z zadowoleniem oceniano dużą aktywność zespołów, współpracę partnerską z Bielskiem – Białą i szczególnie pomoc finansową Urzędu Gminy, bez której wyjazdy zagraniczne zespołu „Suszanie“ nie byłyby możliwe. Obecni na zebraniu przedstawiciele Macierzy Szkolnej przedszkola i szkoły również chwalili współpracę z Miejskowym Kołem.

W Orłowej – Lutyni mówiono o udanych jubileuszach chóru „Zaolzie“ oraz zespołu tanecznego „Skotnica“ i „Skotniczka“ , pozytywnie oceniano współpracę z Urzędem Miejskim, szkołą i przedszkolem.

W Trzyńcu – Kanadzie zastanawiano się, jak Koło odmłodzić – nie widać perspektyw przy malejącej bazie członkowskiej. Przy tym warunki dla działalności są dobre – własny lokal z ogrodem powinien zachęcić do spotkań. Zebranie upiększył obwodowy chór „Zgoda”.

W Ropicy tradycyjne imprezy Koła były tematem obrad oraz sprawy ogólnozwiązkowe, szczególnie ta dotycząca hotelu Piast, na które odpowiadał obecny na zebraniu prezes ZG J. Czap.

W Karwinie – Raju w minionej dwuletniej kadencji obchodzono kilka jubileuszy, między innymi 70 – lecie śpiewactwa i chóru „Dźwięk”. Na Walnym podkreślano wysoką aktywność Klubów Kobiet, Seniora i Młodych oraz chóru „Dźwięk”, który odbył 103 próby i dał 19 występów w ciągu roku. W Domu PZKO przeprowadzono remont kapitalny sanitariatów i i kuchni. Udało się uregulować sprawy własności dla Koła Domu PZKO i gruntu pod nim oraz przeprowadzić kolaudację budynku.

Karwina - Centrum to już tylko nazwa nieistniejącej dzielnicy starej Karwiny. Członkowie, których jest wszystkich 25 spotykają się kilka razy w roku w świetlicy Koła nowomiejskiego, które użycza im gościny. Zjeżdżają się z szerokiej okolicy (dr Bura aż z N. Jičina), by kontynuować dawne więzi i tradycję. Tak było i teraz 16.1. na Walnym.

W Stanisławicach Miejscowe Koło także nie posiada swego lokum. By móc zorganizować kilka własnych imprez musi korzystać z gościnności Koła Cierlicko – Kościelec. Współpraca układa się dobrze, jednak oddalenie Domu im. Żwirki i Wigury od miejsca zamieszkania stanisławickich członków utrudnia organizację częstszych imprez.. Pomimo to Koło jest w miarę aktywne. Przy ładnej pogodzie spotyka się w ogrodzie państwa Glaców, urządza wycieczki, współpracuje z cierlicką szkołą. O tym i o sprawach aktualnych Związku rozmawiano 9.1. na Walnym.

Koło Cierlicko – Centrum nie mając swej siedziby także korzysta z Domu na Kościelcu, ale również z lokalu w bliższej polskiej szkole i przedszkolu. Na zasadach partnerskich urządza z nimi baliki i festyny.. Najaktywniejszym ogniwem Koła jest Klub Kobiet znany w szerokiej okolicy z urządzania pomysłowych, oryginalnych wystaw. Owocna jest współpraca Koła z Macierzą i miejscową drużyną harcerzy i zuchów, w czym upatruje się jego przyszłości.

W Końskiej – Podlesiu dzięki dobrej organizacji na Walnym 21.1. pojawiło się ponad 50 osób, w tym sporo młodzieży, z których ośmioro wstąpiło do PZKO. Nowy zarząd reprezentuje kilka pokoleń, co stwarza możliwość dobrej współpracy wszystkich członków. Obrady poprzedził program kulturalny w wykonaniu dzieci szkolnych i chóru „Zgoda”.

Koło w Nowym Boguminie (153 czł.) posiada swój Dom PZKO, ale nie ma już zespołów. Aktywnie działa tylko Klub Kobiet. Działalność opiera się na współpracy z istniejącą jeszcze szkołą i Kołem Macierzy Szkolnej. Urządzane są imprezy kulturalne, prelekcje. Dom jest również wynajmowany innym organizacjom i osobom prywatnym; z tego się utrzymuje. Na Walnym dyskutowano o problemach własnych, ale także o działalności Zarządu Głównego, o finansowaniu działalności kulturalno - oświatowej, o problematyce „Piasta”.

Sąsiednie **Koło Skrzeczoń** natomiast może się poszczycić kilku prężnie działającymi zespołami: chór mieszany, zespół kabaretowy „Andrusi”, dziecięcy i muzyczny „Krater” są znane w całym regionie. Aktywne są kluby: Dziecięcy, Kobiet i Seniora. W roku ubiegłym obchodzono uroczyste 25. rocznicę kupna Domu PZKO i współpracy z Towarzystwem Miłośników Grodkowa. Koło kontynuuje także współpracę z HPC i szkołami w Lutyni Dolnej i Boguminie. Na Walnym obejrzano retrospekcyjną wystawę fotografii Wincentego Szeligi z działalności przedwojennych polskich organizacji w Skrzeczoni. Dyskutowano o działalności ZG, perspektywach bogumińskiej szkoły, zagospodarowaniu Domu PZKO. Na członka Koła została przyjęta redaktor naczelna Zwrotu, Elżbieta Stróżyck.

Miejscowe Koło w Bystrzycy podsumowało swoją działalność przy pełnej sali Domu PZKO. Aktywne Kluby: Kobiet, Seniora, Tenisa a przede wszystkim zespół taneczny „Bystrzyca” świadczą o dobrej pracy zarządu. Sfinalizowano sprawy majątkowe: w marcu 1998 parcela

pod Domem PZKO i przylegający do budynku park, stały się własnością Koła. Po kilku latach przerwy zorganizowano ponownie Zlot Młodzieży w Bystrzycy. Walne zebranie poleciło zarządowi opracować plan rekonstrukcji Domu PZKO. Na Walnym zostało przyjętych do PZKO 18 nowych członków, w tym 13 z 9 klasy polskiej podstawówki. Koło ściśle współpracuje z miejscową Polską Szkołą Podstawową.

W Piotrowicach oceniono na Walnym aktywną pracę zarządu, dzięki któremu zorganizowano kilka wartściowych imprez: Dzień Matki, festyn, występ „Andrusów“ ze Skrzeczonia. Uznanie zebrał Klub Kobiet. Mówiono o wysiłku na rzecz utrzymania Domu PZKO i pomnika ofiar faszyzmu i stalinizmu. W Kole wspólnie z Markłowicami działa chór mieszany „Piotrowice – Marklowice“. Przedstawiciel Rady Gminnej informował o rozwijającej się współpracy przygranicznej z polskim Godowem oraz możliwości finansowania przez Urząd Gminy imprez kulturalno – oświatowych.

W Rychwałdzie uczestnicy Walnego oprócz sprawozdania z efektywnej działalności dowiedzieli się, że od grudnia minionego roku, budynek dawnej polskiej szkoły, obecnie Dom PZKO, na podstawie decyzji ministerstwa finansów, stał się własnością Miejscowego Koła PZKO. W ubiegłym roku zarząd zorganizował kilka zebrań członkowskich połączonych z prelekcjami, bal, festyn ogrodowy, zaprosił na występ teatr lalek ZG PZKO „Bajka“. Znany jest ze swej aktywności zespół śpiewaczy „Rychwałdzianie“. Koło utrzymuje partnerskie stosunki z polskim Skrzyszowem. W planie na rok bieżący jest przygotowanie się do remontu Domu PZKO

Walne w Nydku konstatowało systematyczny ubytek bazy członkowskiej, smutą była refleksja na temat kończącego swą działalność, sławnego dawniej zespołu śpiewaczego „Nydeczanki“. Zadowolenia jednak dostarcza młodzież nydecka: od kilku lat działa młodzieżowy zespół wokalny Musicae Amantes, zdobywający coraz większy rozgłos. Obecny na zebraniu przedstawiciel ZG nie dał wystarczającej odpowiedzi na temat sytuacji „Piasta“. Obrady upiększył występ młodzieży szkolnej. Zasłużonym członkom przekazano przyznane im już dawniej z okazji 50 – lecia PZKO odznaczenia związkowe.

SEJMIKI – przed zaplanowanym na 13 marca b.r. Zgromadzeniem Ogólnym Kongresu Polaków, rozpoczęły również swoje zebrania sejmiki gminne organizowane przez Kongres Polaków. Mają na celu wyłonić wśród mieszkańców narodowości polskiej i organizacji polskich, delegatów Zgromadzenia. Pomimo nie najlepszych partnerskich relacji pomiędzy Kongresem i PZKO, zarządy Kół udostępniają swe lokale i pomagają zorganizować zebrania, które zazwyczaj odbywają się po walnych PZKO. Frekwencja tych zebrań jest zazwyczaj niższa niż pezetkaowskich, chociaż i te drugie wykazują obecność zaledwie w granicach 10 – 20% bazy członkowskiej. Zdarza się, że na Sejmikach brakuje kandydatów na delegatów. Dobra frekwencja jest tam, gdzie aktywnie działają pełnomocnicy gminni.

OBRADY ZARZĄDU GŁÓWNEGO PZKO odbyły się 19.1. Prezes przekazał obszerne sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego, Biura, sekcji i zespołów PZKO w minionym roku. Uwzględniono w sprawozdaniu imprezy w których uczestniczyło Biuro ZG oraz najbardziej znaczące imprezy odbywające się w poszczególnych Kołach PZKO. Omówiono w ogólnym zarysie program działania w pierwszym półroczu b. roku. Wiceprezes Halina Gawlas przypomniała, że kilka Kół pozyskało swoje Domy PZKO na własność. Następne nieruchomości są w trakcie załatwiania i w najbliższym czasie przejdą na własność Kół.

W różnych sprawach dyskutowano na temat pojawiających się głosów krytykujących repertuar Sceny Polskiej. Postanowiono zaprosić kierownika artystycznego SP na któreś z zebrań ZG. Prezes poinformował następnie o zebraniu nowopowołanej Rady Redakcyjnej Zwrotu, na którym omawiano nadzwyczajny jesienny numer pisma z okazji 50 – lecia PZKO, oraz niepokojący spadek liczby abonentów.

Prezes Komisji Rewizyjnej inż. W. Zmełty informował o obradach i wnioskach KR, które będą przedstawiane Zarządowi Głównemu.

ZREKONSTRUOWANY DOM PZKO w Stonawie oddano 22.1. do użytku publicznego. Rekonstrukcja w wysokości 28 mil. Kcz. obciążała budżet Urzędu Gminy, który jest także właścicielem budynku. Znajduje się w nim jednak lokal przeznaczony na siedzibę Miejscowego Koła PZKO, które używać go będzie bezpłatnie. Budynek dalej poniesie nazwę „DOM PZKO“.

SPOTKANIE NOWOROCZNE zorganizowała Sekcja Kobiet Zarządu Głównego w dniu 25 stycznia w Klubie PZKO w Czeskim Cieszynie. Wzięły w nim udział przedstawicielki Klubów Kobiet pod przewodnictwem dr Henryki Żabińskiej. W programie artystycznym powrócono jeszcze do Roku Mickiewicza przypominając (Danuta Wałoszek – prezes Klubu Kobiet z Frysztatu) biografię Wieszcza i jego poezję, śpiewając wspólnie „Świteziankę“ i „Pieśń Filaretów“. W części roboczej podsumowano wieloraką działalność Sekcji i Klubów oraz uzgodniono imprezy na rok bieżący. W dalszej części spotkania panie miały możliwość nauczenia się techniki malowania na jedwabiu, którą to umiejętność zaprezentowała pani Aurelia Pilecka z Karwiny – Raju. Obecny był prezes ZG z podziękowaniem paniom za aktywność i noworocznymi życzeniami.

BAL ŚLĄSKI po raz 25. zorganizowało mistrzowie Koło PZKO 30 stycznia . Po raz trzeci pod rząd odbył się w hotelu Piast. W tym roku głównym sponsorem i współorganizatorem balu była firma EQUUS. Do tańca przygrywały: Kapela zespołu OLZA, Smolaři, Tadeusz Przyhoda, Wiesław Drobisz DISCO, oraz tradycyjny na tym balu duet Daniel Kadłubiec i Józef Wierzoń. Zespół OLZA zaprezentował tańce wschodniosłowackie. Pierwszą nagrodą w loterii był komputer. Stroju ludowego tym razem nie przywdział żaden z balowiczów...

LUTY 1999

DOTACJA DLA PZKO – W konkursie grantów Ministerstwa Kultury RC, oba wnioskowane przez Zarząd Główny PZKO projekty uzyskały poparcie Ministerstwa. Wiadomość przyszła 12.2. Na działalność kulturalno – oświatową otrzymano 825 tys. Kcz. Projekt obejmuje 13 imprez ogólnozwiązkowych, 6 imprez słowno – teatralnych, 5 plastycznych oraz działalność oświatowo – wystawienniczą, a także przewiduje wydanie czterech publikacji związkowych. Drugi projekt nazwany „Teatr Lalek Bajka” otrzymał wsparcie 550 tys.. Kcz. Jest to ok 45% żądanej kwoty. Stanowi to podstawę do kontynuowania dalszej działalności związkowej, jednak nakłada na władze PZKO obowiązek poszukiwania dalszych , niemałych środków finansowych.

„BAJKA“ – teatr lalek TG PZKO przygotował w nowym kalendarzowym roku już dwie premiery dla swych najmłodszych widzów. Sztukę Eli Zemek „O psotnym Straszydłaczku“ wyreżyserował Karol Suszka, scenografię zaprojektowała Halina Szkopek, autorem muzyki jest Andrzej Macoszek. W tytułową postać wcieliła się Wanda Michałek. Druga pozycja to „Bajki pani Bajki“ według Jana Brzechwy w reżyserii Grzegorza Lewandowskiego. Opracowanie plastyczne Małgorzata Zielińska, muzyka Andrzej Macoszek. Premierę przygotowano na 18.2.

SUKCES ZESPOŁU „TO MY“ działającego przy Miejscowym Kole PZKO w Wędrni odnotowujemy 20.2. na okręgowym konkursie tańca scenicznego w Hlučinie p.n. „ Hlučinský

talent“. Sukces tym większy , że uzyskany wśród 15 zespołów ze szkół artystycznych. Kierowniczką artystyczną i choreografką wędryńskiego zespołu jest pani Irena Ondraszek.

ZARZĄD GŁÓWNY PZKO obradował 23.2. zajmując się głównie przygotowaniem do konwentu prezesów Kół. Wysłuchano sprawozdania (Michaela Donocik) z ubiegłorocznej działalności ZPiT „Olza“ , która w listopadzie b.r. obchodzić będzie swoje 45 – lecie. O działalności Rady ds. Młodzieży informował jej przewodniczący Tadeusz Szkucik przypominając najważniejsze imprezy: kluboturniej W Lesznej Dolnej i Festyn Młodzieżowy w Koszarzyskach. Przedstawił imprezy na rok bieżący. Członkowie ZG oceniali przebieg Walnych zebrań w Kołach. Nie we wszystkich jeszcze się odbyły.

Ustalono likwidację zalegających wydawnictw PZKO, częściowo jako wyprzedaż za dobrowolne dary osobom prywatnym.

ZG upoważnił dyrektora Biura, po zaznajomieniu się z propozycją firmy RK Bobrek, do podpisania umowy o sprzedaży Domu PZKO w Pudłowie za kwotę 450 tys. Kcz.

Dyrektor Biura informował zebranych o przyznaniu przez Ministerstwo Kultury RC dotacji dla PZKO na działalność kulturalno – oświatową i Teatr Lalek „Bajka“. Dodał, że kontrola Ministerstwa Kultury, jaka przebiegła w tych dniach w PZKO wypadła pomyślnie, nie znaleziono uchybień w wykorzystaniu środków państwowych i w prowadzeniu dokumentacji.

CHÓR „HEJNAŁ – ECHO“ działający przy Miejscowym Kole PZKO w Karwinie – Frysztacie jest jednym z trzech chórów męskich, obok „Gorola“ i Chóru Nauczycieli Polskich, występujących na zaolziańskiej niwie śpiewaczej. Swoją ubiegłoroczną działalność bilansował na walnym zebraniu 28.2. Ze sprawozdania wynikało, że zespół liczy 32 śpiewaków, w ub. r. dał 14 występów. Do najbardziej udanych należał wspólny koncert z chórem dziecięcym „Permonik“ w Podstawowej Szkole Artystycznej w Karwinie, udział w Festiwalu ks. Anzelma Skrobola w Jastrzębiu i występ na uroczystości wspomnieniowej w Żywocicach. Dyrygentką chóru jest od roku Jadwiga Karolczyk, pomaga jej korepetytorka i akompaniorka Wanda Miech, prezesem chóru jest Janusz Raszyk. Chór przygotowuje się do obchodów 80 – lecia śpiewactwa we Frysztacie i jubileuszy w r. 2000: 80 – lecia „Echa“ i 65 – lecia „Hejnału“. Frysztaccy śpiewacy współpracują z męskim chórem „Piast“ w Żyglinie koło Tarnowskich Gór.

MARZEC 1999

KONWENT PREZESÓW KÓŁ odbył się 3.3. w Klubie PZKO w Cz. Cieszynie Wzięło w nim udział 64 prezesów. Prezes ZG przedstawił działalność struktur Zarządu a dyrektor Biura jego działalność w okresie między Konwentami. Prezes omówił aktywność członków ZG stwierdzając u niektórych małe zaangażowanie. W ocenie przebiegu Walnych zebrań stwierdził, że odbyło się ich dotychczas 73 a przedstawiciele ZG uczestniczyli w 67. Miejscowe Koło Karwina – Nowy Jork zostało rozwiązane z powodu dewastacji środowiska i wyprowadzce członków do innych dzielnic Karwiny lub miejscowości.

Dyrektor Biura omówił działalność gospodarczą stwierdzając, że dopiero po zamknięciu finansowym roku 1998 będzie ustalony budżet na rok bieżący. Stan bazy członkowskiej PZKO wynosi według odprowadzonych składek członkowskich około 15 tysięcy członków. Konwent podjął uchwałę o wysokości składki: 30.- Kcz., z tego Koło odprowadza do ZG 20.- Kcz., 10.- pozostaje w Kole.

Wiceprezes H. Gawlas poinformowała o krokach, jakie kolejno podjęto przez Radę Ekonomiczno – Organizacyjną w sprawie odzyskania hotelu „Piast“. Podała też informacje na temat pozyskiwania kolejnych Domów PZKO na własność, gdyż po zaniku tzw. Instytucji

wieczystego użytkownika, 28 obiektów pezetkaowskich było zagrożonych. Dyrektor Biura dostał polecenie przesłania do wszystkich Kół pisemnego materiału w sprawie „Piasta“ przedstawionego na Konwencie, a do premiera Miloša Zemana listu z podziękowaniem za pozytywne załatwienie spraw własnościowych majątków Miejscowych Kół PZKO.

Po emocjonalnym wystąpieniu prof. Daniela Kadłubca, Konwent polecił Biuru ZG zwołanie do końca kwietnia 99 spotkania członków Rady Kultury ZG z przedstawicielami obwodów PZKO, TNP, Harcerstwa i wszystkich zainteresowanych aktualną sytuacją i perspektywami naszej działalności kulturalno – oświatowej.

TURNIEJ PIŁKARSKI w sali gimnastycznej jabłonkowskiej PSP zorganizowali wspólnie SA„J“ – owcy z Żyliny i ZG PZKO (A. Łacek) 6.3. Udział wzięło 10 drużyn o niezwykle egzotycznych nazwach. Rekrutowały się z Klubów Młodych PZKO i środowisk akademickich. W finale wygrała „Hawana“ z Cz. Cieszyna przed „Montanusem“ z Jabłonkowa.. Uczestnicy otrzymali dyplomy oraz nagrody, które ufundował Zarząd Główny.

DZIEŃ KOBIET z „BAJKĄ“ zorganizowali pezetkaowcy z Lesznej Dolnej dla 50 przybyłych pań z okazji ich święta. Prezes Koła T. Szkucik złożył paniom życzenia. Sztukę „Trzy białe strzały” w reżyserii Karola Suszki przedstawił teatr lalek „Bajka” Zarządu Głównego PZKO . Jak się okazało, spektakl spodobał się dorosłym widzom, polecają go innym Kołom. W ten sposób można wesprzeć sytuację finansową naszego teatru dla dzieci.

ZMARŁ WŁADYSŁAW NIEDOBA (12.3.) – legendarny Jura spod Grónia, animator Gorolskich Świąt, założyciel Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego, jej kierownik artystyczny, reżyser i aktor, wodzirej i gawędziarz, kawaler Krzyża Komandorskiego Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej oraz najwyższych odznaczeń pezetkaowskich. Społeczeństwo polskie w Republice Czeskiej poniosło niepowetowaną stratę. 22 marca obchodziłby 85. urodziny.

Tłumy ludzi z całego Zaolzia i Polski żegnały swego Hetmana w kościele ewangelickim w Nawsiu. *Odchodzi wódz ludu polskiego na Śląsku Cieszyńskim* powiedział w kazaniu ks. senior Jan Waclawek. Żegnali Zmarłego: konsul generalny RP Marek Masiulanis, przedstawiciele ZG PZKO, Kongresu Polaków, Teatru Cieszyńskiego, Śląskiego Kościoła EAW, „Gorola“, nawiejskiego Koła PZKO, Macierzy Ziemi Cieszyńskiej, której Zmarły był członkiem honorowym. Zostały odczytane listy kondolencyjne od premiera RP Jerzego Buzka i ministra kultury RC Pavla Dostala. Spoczął na cmentarzu nawiejskim. Nad grobem zagrał Władysławowi Niedobie po raz ostatni na trombicie i fujarce Jego przyjaciel, Józef Broda z Istebnej.

VII ZGROMADZENIE OGÓLNE KONGRESU POLAKÓW w RC obradowało 13.3. w Cz. Cieszynie. Uczestniczyło w nim 153 delegatów – 122 z mandatem sejmików gminnych i 31 reprezentujących 16 polskich organizacji społecznych. Wybrano nowe władze Kongresu – Radę Polaków i Komisję Rewizyjną, dokonano poprawek w Statucie i nakreślono kierunki działania na następną, trzyletnią kadencję. Do delegatów przemówili liczni goście, między innymi Petr Uhl, pełnomocnik Rządu RC ds. praw człowieka. Były odczytane listy prezydentów: RC Václava Havla i RP Aleksandra Kwaśniewskiego z pozdrowieniami do uczestników obrad. Listy przesłali także: premier RP Jerzy Buzek i marszałek Senatu RP Maciej Płażyński. Do 9 – osobowej Rady Polaków zostali wybrani: Rudolf Moliński z Cz. Cieszyna, Michał Chrzastowski z Pragi, Wawrzyniec Fójcik z Cierlicka, Piotr Lipka z Karwiny, Bronisław Walicki z Cz. Cieszyna, Remigiusz Gąsior z Karwiny, Janusz Ciesielski z Trzyńca, Marian Jędrzejczyk z Orłowej, Elżbieta Strózczyk z Cz. Cieszyna. Rezerwowymi

zostali Władysław Słowik z Orłowej i Władysław Adamiec z Pragi. Funkcję prezesa objął W. Fójcik, jego zastępcą został B. Walicki. Komisję Kontrolną tworzą: Bohdan Prymus ze Stonawy, Stanisław Firla z Karwiny, Jerzy Bilan z Cierlicka, Melchior Sikora z Karwiny i Władysław Szkopek z Hawierzowa.

DLA PAŃ - w sobotę, 20.3. w skrzeczońskim Domu PZKO odbyła się tradycyjna impreza „Powitanie wiosny“ dedykowana członkiniom Miejscowego Koła PZKO. Były recytacje, wystąpił chór mieszany „Hasło” z okolicznościowymi pieśniami pod kierownictwem Ireny Szeliga. Miejscowy Klub Dziecięcy zaprezentował widowisko związane ze świętami wielkanocnymi w opracowaniu kierowniczkii Marii Chorzempa. Wiązanek humorystycznych piosenek i dowcipów zadedykował zespół kabaretowo – estradowy skrzeczońskiego Koła „Andrusi“ prowadzony przez Czesawa Bugdola. Prezes Koła Bogusław Czapek podziękował paniom za ofiarną, bezinteresowną pracę na rzecz skrzeczońskiej pezetkaowskiej społeczności.

TEATR LALEK „BAJKA“ ZG PZKO zawitał 21.3. do Orłowej, gdzie w Lutyni Górnej – dzisiejszej dzielnicy miasta, z inicjatywy i pomysłu Ferdynanda Króla powstał przed ponad pięćdziesięciu laty. Tym razem TL wystąpił dla członków MK Orłowa – Miasto i Łazy w ich wspólnej, aktualnej siedzibie w Zimnym Dole. „Spektakl rodzinny“ - jak nazwał spotkanie prezes Leon Kaprzak witając obecnych - zgromadził trzy generacje widzów, w tym dwie córki i wnuka Ferdynanda Króla. „Bajka“ wystawiła „Trzy białe strzały” Jana Makariusza. Po spektaklu nie szczędzono słów uznania aktorom i całemu zespołowi.

OBRADY ZG PZKO ODBYŁY się 23.3. Po przeprowadzeniu kontroli realizacji uchwał zatwierdzono zaproponowaną przez Tadeusza Szkucika Radę Młodzieży i Sportu. Przewodnicząca Rady Ekonomiczno – Organizacyjnej inż. Halina Gawlas przedstawiła sprawozdanie z działalności REO w minionym roku i zamknięcie finansowe roku 1998. Rok ubiegły zamknięto ze stratą w wysokości 294 tys. koron. Najważniejszymi tematami w działalności Rady było dążenie do odzyskania „Piasta“, współpraca z Biurem przy ustalaniu budżetu, zagospodarowanie budynków ZG PZKO. Do kontynuacji tych zadań w roku bieżącym dochodzi jeszcze kwestia własności Domów PZKO. Zobowiązano dyrektora Biura ZG do comiesięcznego, finansowego bilansowania przychodów i wydatków Biura ZG. Dyrektor Biura zapoznał zebranych z dokumentem przedstawiającym wyniki kontroli Ministerstwa Kultury RC w Zarządzie Głównym. Protokół stwierdza, że środki z dotacji są wykorzystywane prawidłowo.

Prezes ZG przedstawił sprawozdanie Sekcji Historii Regionu za miniony rok (pod nieobecność przewodniczącego O. Matuszka) i program na rok bieżący.

W trakcie dyskusji na temat składki członkowskiej uchwalonej na ostatnim Konwencie Prezesów (3.3.99), omawiano odmowę płacenia składki przez MK PZKO w Karwinie – Nowym Mieście. Ustalono, że Biuro ZG listownie zażąda wyjaśnienia sprawy.

Pod koniec zebrania poddano pod dyskusję propozycję zorganizowania Festiwalu PZKO w r.2000. Gremium ZG odniosło się do tego pozytywnie, upoważniając dr Bohdana Suchanka i inż. Romana Suchanka do przeprowadzenia w tej kwestii wstępnych rozmów z władzami miasta Trzyńca.

KWIECIEŃ 1999

TEATR AMATORSKI MK PZKO w Milikowie – Centrum, jak co roku w czasie Wielkanocy (w tym roku 4 i 5 kwietnia) zaprezentował się swoim i gościom nawet z dalekiej

okolicy w kolejnej sztuce scenicznej. Tym razem był to spektakl autorstwa Wilhelma Przeczka „Lufciorze“. Zainteresowanie było ogromne, Dom PZKO pękał w szwach. Zespół aktorów kierowany przez nauczycielkę miejscowej szkoły Halinę Waclawek i prezesa Miejskowego Koła PZKO Hynka Czeczotkę zagrał przedstawienie brawurowo. Należy podkreślić, że wśród aktorów było pięć nauczycielek szkoły i przedszkola, co na Zaolziu raczej rzadko się zdarza. Wszyscy dobrze się bawili. Było dużo młodzieży. Widać, że współpraca szkoły, przedszkola i MK PZKO przynosi dobre efekty.

SEKCJA KOBIEC przy ZG PZKO we współpracy z Oddziałem Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie zorganizowała Wystawę Prac Klubów Kobiet, którą można było obejrzeć w miesiącu kwietniu. Zagaiła ją 7.4. w pomieszczeniach Biblioteki Regionalnej we Frysztacie przewodnicząca Sekcji Henryka Żabińska. Pokazano na wystawie najróżniejsze robótki ręczne – hafty, koronki, ozdoby, a także misternie wykonane pierniki. Autorkami prac są członkinie Klubów Kobiet z szerokiej okolicy. Wśród zgromadzonych na wernisażu szczególnie zainteresownie budziła 90 – letnia seniorka, pani Aurelia Brzuskowa, która razem z nieżyjącą już Heleną Raszkową stały u zrodu Sekcji Kobiet. Tym dwiema paniom poświęcona była wystawa.

ZGROMADZENIE DELEGATÓW ZŚM obradowało 10.4. w małej auli Uniwersytetu Śląskiego w Karwinie. Obrady rozpoczęto i zakończono wspólnym śpiewaniem. Uświetnił je też działający od dwóch lat mieszany zespół śpiewaczy dwudziestolatków z Nydku kierowany przez Bogdana Szmeka. Zgromadzenie zaszczytli swoją obecnością zacni goście z Polskiego Związku Chórów i Orkiestr: z Warszawy Zdzisław Graczyk, z Śląskiego Oddziału Rajmund Hanke, z Bielskiego Oddziału i jednocześnie prezes honorowy PZChiO Kazimierz Fober, przewodniczący północnomorawskiego Zarządu Okręgowego Unii Chórów Czeskich Drahoslav Štula z małżonką – pełnomocnikiem Zarządu, a także honorowy członek ZŚM Brunon Rygiel. Kongres Polaków reprezentował Bronisław Walicki, ZG PZKO Bronisław Sołczyk, Centrum Pedagogiczne Leszek Kalina. Sprawozdanie przedstawił prezes Jan Hławiczka. Podkreślił urodzaj talentów śpiewaczych wśród młodzieży szkolnej, pozytywnie była oceniona wola reaktywowania chórów szkolnych, dobra współpraca z Centrum Pedagogicznym. Podziękował Leszkowi Kalinie za sukcesy chóru gimnazjalnego Collegium Iuvenum. Wyrazy wdzięczności i uznania skierował do wszystkich 24 polskich chórów zaolziańskich za wiele godzin bezinteresownej pracy na polu kontynuowania śpiewaczych tradycji. Oceniono też wydany śpiewnik Józefa Wierzgonia „Śpiewamy wszyscy“. Zgromadzenie wybrało 10osobowy zarząd ZŚM i trzyosobową komisję rewizyjną. Kazimierza Fobera mianowano członkiem honorowym ZŚM. W przyjętej uchwale przewidziano współpracę z chórami wyznaniowymi.

„KLUBOTURNIEJ“ zorganizowała 10.4. Rada Kultury i Sportu ZG w Domu PZKO w Trzyńcu – Tarasie przy współpracy Miejskowego Koła. W konkursie opartym na zasadach telewizyjnego teleturnieju „jeden z dziesięciu“ udział wzięło pięć dwuosobowych drużyn z: Karwiny Nowego Miasta, Raju, Lesznej Dolnej, Trzyńca – Tarasu i mieszanej ZGRP, utworzonej na miejscu. Prowadziła Barbara Bulawa. Najlepszą drużyną okazała się dwójka dziewcząt z Karwiny – Raju, Ewa Gorgol i Renata Cachel zdobywając w nagrodę weekend z biurem podróży „Slestour“. Pozostałe miejsca kolejno zajęli: ZGRP, Trzyniec – Taras, Karwina – Nowe Miasto, Leszna Dolna, dla których nagrody ufundowali: MAK, B. Bulawa, Koeximpo, ZG PZKO.

KONKURS RECYTACJI – eliminacje obwodowe, zorganizowała w dniach 12 – 15.4. Sekcja Kultury Teatralnej ZG przy zaangażowaniu dyrekcji i nauczycieli, dla uczniów polskich

przedszkoli i podstawówek klas 1 – 5, w Karwinie, Cz. Cieszynie, Trzyńcu i Jabłonkowie. Udział wzięło 244 dzieci w 4 kategoriach. Do Komisji Oceniających poproszono aktorów „Bajki” i Sceny Polskiej TC. Do finału zakwalifikowało się 55 dzieci.

TEATR AMATORSKI działający przy Miejscowym Kole PZKO w Wędryni sięgnął tym razem nie po komedię, ale po dramat z czasów wojny – sztukę Leona Kruczkowskiego „Niemcy“. Wystawił ją w dniach 16 – 18.4. na scenie Czytelni trzykrotnie. Jeden spektakl obejrzała młodzież 8. i 9. klas podstawówek z Wędryni i Trzyńca. Temat zdawałoby się odległy, stał się teraz w czasie wojny na Bałkanach nadzwyczaj aktualny. Jak napisano w programie: „...spektakl jest protestem przeciwko zarazie 20. wieku, jaką jest faszyzm“. Na wszystkich przedstawieniach były komplety widzów. W ich opinii aktorzy swe role zagrali prawie profesjonalnie. Uznanie wyrazili również obecni na widowni profesjonalni aktorzy.

KONCERT FINAŁOWY VI Festiwalu Piosenki Dziecięcej odbył się 24.4. w Hawierzowskim Domu Kultury im. Petra Bezruča. W konkursie organizowanym przez Zarząd Główny PZKO i Koło Macierzy Szkolnej PSP w Błędowicach udział biorą uczniowie polskich podstawówek. Jak zwykle sala Domu Kultury była wypełniona do ostatniego miejsca, było wielu gości oficjalnych. Komisja Oceniająca pod przewodnictwem Jiřego Pospířila mając trudny wybór, bo poziom wszystkich wykonawców był bardzo wysoki, wydała następujący werdykt: w kat. najmłodszych solistów (kl. 1 – 3) laureatem został Adam Farana z PSP Karwina – Nowe Miasto, w kat. klas 4 – 6 Sylwia Siedlaczek z PSP Gnojnik, w kat. klas 7 – 9 Natalia Siedlaczek, również z Gnojnika. W kat. duety najlepsze były Agata Waclawek i Aneta Kůřelovská z Nowego Miasta a wśród zespołów „Uśmiech“ z Wędryni. Laureatką nagrody publiczności została Barbara Sikora, uczennica klasy 8a PSP z Trzyńca 1 za piosenkę „Konik na biegunach“. Nagrodę otrzymała również najmłodsza finalistka, Sabina Gałuszka z Błędowic. Według scenariusza nauczycielki Lidii Pawlas z błędowickiej PSP, konferansjerkę prowadziły dziewczęta z zespołu wokalnego „Anki“, również z tej szkoły. Wykonawcom towarzyszyła orkiestra Wiesława Farany.

UROCZYŚĆ WSPOMNIENIOWĄ zorganizowało Miejscowe Koło PZKO w Skrzeczoni 25.4. na miejscowym cmentarzu. Poświęcona była 30. rocznicy odsłonięcia pomnika ofiarom bogumińskiego obozu pracy z czasów niemieckiej okupacji, tzw. „Polenlagru“. Pomnik zbudowano dzięki zabiegom miejscowych Polaków, a skrzeczonijskie Koło PZKO się nim opiekuje. Na uroczystość przybył konsul RP Waclaw Leńniewski, przedstawiciele ZG PZKO, Koła Kombatantów, władz Bogumina, Harcerstwa. Śpiewał chór Miejscowego Koła „Hasło“. Uroczystość zakończono w Domu PZKO, gdzie goście obejrzało ciekawe eksponaty w Izbie Tradycji.

WYSTAWĘ OBRAZÓW p.n. „Polscy artyści na Śląsku“ otwarto 26.4. w galerii Domu Kultury „Trisia“ w Trzyńcu. Zgromadziło na niej swe prace 16 zaolziańskich artystów ze Stowarzyszenia Artystów Plastyków działającego przy ZG. Przeważały oleje, ale były też rysunki, grafiki. Większość prac była na sprzedaż.

OBRADY ZG PZKO odbyły się 27.4. z udziałem 21 członków. Głównym tematem były sprawy kultury. Gościem zebrania ZG był dr Józef Wierzoń, który informował o działalności Zrzeszenia Śpiewaczo – Muzycznego, zgromadzeniu delegatów i nowym Zarządzie ZŚM. Wymienił najważniejsze kwietniowe imprezy muzyczne, poinformował o następnych. Dr. Stanisław Zahradnik przedstawił na piśmie projekt reorganizacji biblioteki, która w aktualnej formie jest mało funkcjonalna. Proponuje pozostawić w masie bibliotecznej wyłącznie zbiory dotyczące PZKO.

Dyrektor Biura przedstawił projekt urządzenia Festiwalu PZKO w r. 2000 w Trzyńcu. Inż.H. Gawlas informowała o sprawach gospodarczych, wyniku gospodarczym za pierwsze dwa miesiące i o stanie księgowości. Informowała o obradach Rady Ekonomiczno – Organizacyjnej i jej krytycznym stanowisku do działań prezesa i dyrektora Biura ZG na rzecz odzyskania Piasta. Dr S. Gawlik przypomniał o konieczności sądowego zaskarżenia wobec Domu Polskiego w celu wyegzekwowania weksla.

MAJ 1999

TEATR AMATORSKI przy Miejscowym Kole PZKO w Śmiłowicach wznowił działalność po 6 – letniej przerwie. Wystawił 1.5. dwie sztuki rodzimych autorów: Władysława Niedoby „Feniksowe wajca“ i Władysława Młynka „Piąte koło“. Reżyserowała Ewa Barsony, kierowniczka śmiłowickiej grupy teatralnej. Ponieważ Koło śmiłowickie nie posiada własnego lokalu, próby odbywały się w domu reżyserki.. Zainteresowanie przedstawieniem było nadzwyczajne, przyszło ok. 140 widzów. Członkowie śmiłowickiego Koła liczącego 79 osób wierzą, że odrodzenie teatru będzie trwałe.

WYSTAWA MAJOWA czeskocieszyńskiego Koła PZKO – Centrum została zainstalowana w tym roku w Klubie PZKO na Bożka już po raz dwudziesty. Stało się tak dzięki Klubowi Kobiet i jego kierowniczce Halinie Brannej, która wryz z mężem pokierowała przygotowaniem. Na tegoroczną wystawę złożyły się obrazy Anny Piszkiwicz, prace naklejane ze słomy Haliny Kiswa, hafty pań z Klubu Kobiet. Atrakcją specjalną była prezentacja konfekcji wizytowej firmy Hans Mode z Olbrachcic połączona ze sprzedażą modeli po obniżonych cenach. W programie artystycznym wystąpiły dzieci polskiego przedszkola przy ulicy Moskiewskiej. Był też przygotowany smaczny bufet.

FINAL KONKURSU RECYTATORSKIEGO z udziałem 55 dzieci zorganizowała 5.5 PSP w Cz. Cieszynie wspólnie z TL „Bajka“ i Biurem ZG PZKO. Zespoły jurorów w poszczególnych kategoriach były złożone z aktorów Sceny Polskiej i Teatru Lalek „Bajka“. Uczestnicy konkursu otrzymali pamiątkowe dyplomy i nagrody książkowe.

KAWIARENKA „POD PEGAZEM“ otworzyła swe podwoje 7.5. w tym roku po raz pierwszy a w ogóle po raz 55. w jabłonkowskim Domu PZKO. Bohaterami wieczoru byli pisarze zaolziańscy, których książki ukazały się ostatnio na rynku wydawniczym: Władysław Sikora, Wilhelm Przeczek, Jan Pyszko i Kazimierz Kaszper. Spotkanie prowadził K. Kaszper, fragmenty utworów czytał Karol Suszka. Był również gość z Ołomuńca František Všeňička, pisarz i tłumacz. Książkami, które omawiano, były „Ojcowizna“ W. Sikory, „Intymny przewodnik“ W. Przeczka, trzy pozycje J. Pyszki: „Pęknięta pieczęć pocałunku“, „Żarna“ i przetłumaczony przez niego ze słowackiego „Klucz światła“ Vlastimila Kovalčika, oraz na końcu „Zioła na kamieniu albo Cieszyniaków portret własny“ K. Kaszpera. Dyskusja skupiła się głównie na ogólnej sytuacji wydawnictw, stanie księgarń, sposobach promocji wydawanych publikacji przez samych autorów.

UROCZYŚĆ WSPOMNIENIOWA w Stonawie z okazji 80. rocznicy wojny czesko – polskiej, dla uczczenia stonawian poległych w obu wojnach światowych w faszystowskich i stalinowskich obozach zagłady i pomordowanych żołnierzy polskich 12. wadowickiego pułku piechoty, odbyła się 8 maja. Rozpoczęło ją nabożeństwo ekumeniczne, następnie złożenie kwiatów na grobach i pod tablicami upamiętniającymi ofiary. Kontynuacją uroczystości była sesja historyczna w Domu PZKO z wykładami: doc Dana Gawreckiego z Instytutu Śląskiego

w Opawie „Důvody vojenského zásahu na Těšínsko v roce 1919“ i dr hab. Edwarda Buławy z cieszyńskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego „Wydarzenia w Stonawie w roku 1919“. Wśród gości oficjalnych był konsul RP Jerzy Herma, przedstawiciele ZG PZKO, Macierzy, Kombatantów, zaolziańskiej „Wspólnoty“, historycy, przedstawiciele Wadowic, Czeskiego Związku Bojowników o Wolność i inni. Organizatorami imprezy byli: MK PZKO w Stonawie, Sekcja Historii Regionu ZG PZKO, Związek Bojowników, Koło Kombatantów i Ośrodek Dokumentacyjny Kongresu Polaków. Miejscowy chór w Stonawie uświetnił uroczystość „Pieśnią dla zasłużonych“, a uczennica szkoły muzycznej w Karwinie Jana Brzóska zagrała utwór fortepianowy Fryderyka Chopina. Uczestnicy mogli obejrzeć również okolicznościową wystawę.

PRZEGLĄD DZIECIĘCYCH TEATRZYKÓW „TALINKI“ zorganizowała Sekcja Kultury Teatralnej ZG PZKO 13.5. z udziałem siedmiu zespołów szkolnych i jednego pezetkaowskiego z Nieborów o nazwie „Gapa“. Szkolne to: „Przygoda I:“ i „Przgodą II“ z PSP w Suchej Górnej, „Dzwonki“ z PSP Karwiny – Nowego Miasta, „Arlekin I“ i „Arlekin II“ z PSP Karwiny -Frysztatu, „Po prostu my“ z PSP Trzyńca – Końskiej i „Świetliki“ z PSP w Bystrzycy. W sumie, na deskach sceny domu kultury „Strzelnica“ wystąpiło 109 młodych aktorów. Ich występy obserwowała 6 –osobowa komisja złożona z aktorów Sceny Polskiej i TL „Bajka“, by wyłonić reprezentanta Zaolzia na festiwal teatralny „Turniej Uśmiechu“ w Krośnie. Okazał się nim zespół z Końskiej ze spektaklem „Kot w butach“ Jana Brzechwy w reżyserii Aliny Ruckiej i scenografii Janiny Kadłubiec. Wyjazd dla tego zespołu okazał się jednak niemożliwy ze względów finansowych i ostatecznie ich miejsce zajęła szkoła frysztacka z „Arlekinami”.

WSPOMNIENIA A TERAŹNIEJSZOŚĆ – w tym roku przypadają dwie znamienne rocznice związane z ważną (zlikwidowaną odgórnie w 1952 roku) dziedzina życia Polaków na terenie dawnej Czechosłowacji – ze sportem. Chodzi o 80 – lecie polskiego zorganizowanego ruchu sportowego oraz 50 – lecie Polskiej Rady Sokoła w Czechosłowacji. Z inicjatywy Sekcji Historii Regionu ZG PZKO utworzono Komitet Organizacyjny Jubileuszowych Obchodów Polskiego Sportu na Zaolziu. W jego skład wchodzi przedstawiciele Sekcji Historii Regionu, Sekcji Sportu i Turystyki ZG PZKO, „Beskidu Śląskiego“, Ośrodka Dokumentacyjnego Kongresu Polaków i redaktorów polskich, zaolziańskich pism.

Spotkanie wspomnieniowe odbędzie się w październiku, ale już od kwietnia odbywają się imprezy sportowe poświęcone temu wydarzeniu: III międzynarodowy turniej tenisa stołowego w Cierlicku (16 kwietnia), turniej w mini – piłce nożnej SA„J“ w Gródku (15 maja) .Trwają przygotowania do okolicznościowej wystawy.

W FINALE ŚLĄSKIEGO ŚPIEWANIA w Lędzinach koło Tych 19.4 ,wzięło udział 104 dzieci zaolziańskich szkół – 17 solistów, 3 duety, 3 zespoły oraz dwa chóry szkolne. Zaolziańską część eliminacji organizowało Zrzeszenie Śpiewaczo – Muzyczne ZG PZKO. Na Koncert Galowy do Zabrze kwalifikowało się 68 zaolziańskich śpiewaków.

KLUB MŁODYCH Miejscowego Koła PZKO w Suchej Górnej sfinalizował w tych dniach rekonstrukcję swej siedziby „Na poddaszu“ dzięki zaangażowaniu 12 dziewcząt i 16 chłopców, znacznemu wkładowi własnej pracy i finansowej pomocy macierzystego Koła. Klub ma długoletnią i bogatą historię, jest podstawą znanego zespołu „Suszanie“. Kierownictwo Klubu sprawują Jan Zyder i Marian Pilch.

ZEBRANIE ZG PZKO odbyło się 25.5. Jednym z tematów była problematyka Sceny Polskiej Teatru w Cz. Cieszynie. Na spotkanie byli zaproszeni kierownik artystyczny SP

Jerzy Batycki i kierownik literacki Renata Putzlacher. Członkowie Zarządu zostali poinformowani o aktualnej sytuacji w zespole, o repertuarze i zamierzeniach na przyszłość. J. Batycki objął od nowego roku kierownictwo SP. Członkowie ZG wyrażali swoje opinie i propozycje, które są też reakcją na opinie abonentów SP. W dyskusji poruszano sprawy finansów, promocji, zasadności repertuaru, szacunku dla widza i jego przyzwyczajęń, młodej widowni, patriotyzmu. W jesieni powinna rozpocząć działalność Mała Scena. Prezes ZG podziękował kierownictwu Sceny za pomoc aktorów przy organizacji konkursu recytacji i przeglądu dziecięcych zespołów teatralnych.

W dalszej części zebrania dyskutowano o sprawach gospodarczych, członkowie zostali zapoznani z analizą gospodarowania w pierwszym kwartale b.r., omawiali też sprawy związane z pozyskiwaniem absolwentów podstawówek do PZKO. Uchwalono sprzedaż Domu PZKO w Boguminie – Pudłowie.

URODZINY PROFESORA – 26.5. obchodził swoje 90. urodziny profesor Emil Jędrzejczyk, długoletni wykładowca polskiego orłowskiego gimnazjum, niezmordowany działacz społeczny i animator polskiej kultury na Zaolziu. Z orłowskim gimnazjum związał się w 1945 roku po powrocie z obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu i pozostał mu wierny przez długie lata. Od samego początku łączył pracę dydaktyczną z działalnością społeczno - kulturalną. Absolwenci gimnazjum pamiętają go w tym zakresie jako dyrygenta ponad stuosobowych chórów szkolnych i reżysera szkolnych przedstawień.

XXIII FESTIWAL PIOSENKI POLSKIEJ odbył się 29. 5. w Ośrodku Kulturalno – Społecznym „Strzelnica“ w Cz. Cieszynie. Organizatorami byli Zrzeszenie Śpiewaczo – Muzyczne ZG PZKO i właśnie Ośrodek. Sześciu solistów, jeden duet i jeden zespół rodzinny zaprezentowało swe umiejętności przeważnie młodej publiczności, która przysłała by wysłuchać polskiej piosenki rozrywkowej w wykonaniu swych rówieśników. Jury pod kierunkiem Artura Grudzińskiego, reprezentującego warszawski Związek Polskich Autorów i Kompozytorów pierwsze miejsce przyznało tegorocznej absolwentce Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie Tamarze Czudek. Drugie miejsce zajęła Beata Zawada a trzecie przyznano Helenie Lugsch. Konferansjerem Festiwalu był dr Józef Wierzoń.

CZERWIEC 1999

XVII LEKKOATLETYCZNE IGRZYSKA PSP odbyły się 3.6. na stadionie przy ulicy Leśnej w Trzyńcu, w deszczowej pogodzie, z udziałem 505 zawodników z 25 zaolziańskich szkół. Organizatorami imprezy, która jest urządzana z okazji Dnia Dziecka, byli: PSP z ulicy Havlíčka i Macierz Szkolna teje szkoły w Czeskim Cieszynie oraz Sekcja Sportowa ZG PZKO. Pomimo fatalnej pogody atmosfera była gorąca, popularny spiker Marek Siderek zapowiedział, że wszystko odbędzie się zgodnie z planem. Po defiladzie uczestników, zaszczytu zapalenia znicza dostąpił szóstoklasista Marek Kukucz a ślubowanie w imieniu wszystkich zawodników złożyła Urszula Gąsior, oboje ze szkoły organizatorki. Następnie po krótkim przemówieniu, dyrektor Stanisław Folwarczny otworzył Igrzyska. Poinformował też, że patronat nad Igrzyskami objął Polski Komitet Olimpijski przekazując na ten cel proporceyki, koszulki a dla najmłodszych maskotki. Głównym sponsorem zawodów była trzyniecka firma „Walmart”. Organizatorom, sędziom i działaczom z lekkoatletycznego Klubu Sportowego Huty Trzyniec pomagało 18 uczniów karwińskiwj filii Polskiego Gimnazjum na czele z dyrektorem Andrzejem Bizoniem. Zawody przebiegły w zaplanowanym czasie i w miarę regularnych warunkach. Odwołano tylko rywalizację w

skoku wzwyż. Najbardziej emocjonujące wyścigi sztafet wygrali: w małoklasówkach Bukowiec, w rywalizacji szkół pełnych, Cz. Cieszyn.

Puchar ZG PZKO dla szkół pełnych zdobyła PSP z Cz. Cieszyna przed Jabłonkowem i Trzyńcem VI – Taras, Puchar ZG PZKO dla małoklasówek przypadł dla Nawsia, które wygrało przed Bukowcem i Ropicą.

W ogólnej punktacji szkół I + II stopnia zwyciężył Czeski Cieszyn przed Jabłonkowem i Mostami k. Jabłonkowa. Zawody miały wysoki poziom sportowy, walczone fair play, dostarczyły, jak zwykle, ogromnych emocji zawodnikom i kibicom.

W trakcie, kiedy wszyscy opuszczali stadion, jak na ironię, pogoda zaczęła się poprawiać...

WYSTAWA OBRAZÓW Oskara Pawlusa została otwarta 4.6. w Bibliotece Regionalnej w Karwinie Frysztacie, włączona do obchodów 750 – lecia Karwiny. Wystawę zainaugurowała dyrektor BR Halina Molin z kierowniczką oddziału polskiego, Heleną Legowicz. O twórczości artysty mówił znany dziennikarz i krytyk, Władysław Owczarzy. W skromnych pomieszczeniach Biblioteki, autor świętujący niedługo swoje 75. urodziny, wystawił ok. 50 prac olejnych. Inspiracją do malowania były urokliwe zakątki Zaolzia oraz miejsca w Polsce, gdzie artysta przebywał na plenerach.

VII „TROJOK ŚLĄSKI“ MIAŁ MIEJSCE W TYM ROKU 6.6 w Katowicach, gdzie w Górnośląskim Centrum Kultury spotkały się 43 zespoły śpiewacze, w tym trzy zaolziańskie: mostecka „Przełęcz“ z dyrygent Haliną Niedoba, lutyńska „Lutnia“ z dyrygentami Alojzym Babińskim i Władysławem Ruskiem oraz frysztacka „Kalina“ prowadzona przez Otokara Winklera. W trakcie Inaugurującego Koncertu delegacja nawsiańskiego żeńskiego chóru „Melodia“ odebrała nagrodę im. Stanisława Moniuszki przyznaną przez marszałka i wojewodę katowickiego za wybitne zasługi w upowszechnianiu społecznego ruchu muzycznego na Śląsku. „Melodia“ w tym roku świętuje 45 – lecie swego istnienia.

Chóry biorące udział w „Trojoku“ koncertowały w kościołach, na estradach w Katowicach, Chorzowie, Siemianowicach i Rudzie Śląskiej.

25 – LECIE DOMU PZKO obchodzili w tych dniach członkowie Miejscowego Koła w Boguminie. Na spotkaniu z tej okazji wspomniano inicjatorów i budowniczych oraz firmy bogumińskie, które pomagały. Jednym z nich był ówczesny prezes Koła Józef Król. Znacząca była w tym czasie pomoc finansowa Zarządu Głównego. Obecna na spotkaniu sekretarz Urzędu Miejskiego Dagmar Fialowa wysoko oceniła działalność pezetkaowców a szczególnie determinację z jaką usuwali szkody spowodowane powodzią przed dwoma laty. Dom PZKO służy nie tylko Miejscowemu Kołu, ale także miejscowej polskiej szkole oraz innym organizacjom i osobom prywatnym wynajmującym lokale na różne imprezy.

„NOWINA“, KAPELA GÓRALSKA MK PZKO w Jabłonkowie uczestniczyła w dniach 11 – 16 czerwca w Międzynarodowym Festiwalu Zespołów Folklorystycznych w Sankt Petersburgu, razem z 26 innymi zespołami. Festiwal odbywa się na rozpoczęcie sezonu letniskowego w pobliskim kurorcie. Młodzież „Nowiny“ występowała przed miejscową publicznością i w innych miejscach S. Petersburga, zwiedzała miasto i liczne zabytki, zażywała kąpiele, spotykała się z młodzieżą innych zespołów. Młodzi jabłonkowie przywieźli z sobą niezapomniane wrażenia.

ZEBRANIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO PZKO odbyło się 22.6. z udziałem 17 członków i prezesa Komisji Rewizyjnej. Po przeprowadzonej kontroli realizacji uchwał z ostatniego zebrania, głównymi punktami obrad był program działalności i imprez na II półrocze b.r., szczególnie przygotowanie Gorolskiego Święta oraz Festiwal PZKO 2000.

Zaplanowana sprzedaż Domu PZKO w Pudłowie została zrealizowana za kwotę 440 tys. Kcz. W akcji pozyskiwania nowych członków spośród absolwentów 9. klas PSP do PZKO wstąpiło 120 uczniów, najwięcej w Jabłonkowie – 24, w Trzyńcu I i Bystrzycy po 19, w Wędryni – 16, w Gnojniku – 15 itd.

Dyrektor Biura poinformował o działaniach na rzecz przyszłorocznego Festiwalu PZKO: Rada Miasta Trzyńca zapoznała się z projektem, omówiono warunki patronatu Radegastu nad pezetkaowskimi imprezami, w tym nad Festiwalem, Zespół Artystyczny Wojska Polskiego wyraził zgodę na występ podczas Festiwalu. W związku z tym wydelegowano pracowników Biura ZG, by w Warszawie omówili z kierownictwem Zespołu warunki występu.

Ustalono listę zaproszonych gości oficjalnych na Gorolski Święto – z Polski 39 osób, z Niemiec 3, z RC 10. Ustalono osoby towarzyszące i pomoc organizacyjną dla jabłonkowskiego Koła.

Przyjęto informację o zarządzeniu dyrektora Biura w celu obniżenia kosztów za telekomunikację.

ZG uchwalił odznaczenia dla mgr Kazimierza Fobera i Władysława Milerskiego: Medal za Zasługi, z okazji ich życiowych jubileuszy.

ZMARŁ KONSTANTY KRZYSTEK znany i szanowany animator PZKO –wskiego życia teatralnego, były pracownik Zarządu Głównego PZKO, harcerz, niestrudzony społecznik. Zmarł nagle 22.6.w wieku 84 lat. Z jego nazwiskiem na zawsze kojarzyć się będzie dorobek skrzeczońskiego teatru amatorskiego i zespołu estradowo – kabaretowego „Andrusi”. Zespół teatralny „Świt” Miejscowego Koła PZKO prowadził przez 35 lat. Był cenionym autorytetem w sprawach teatru amatorskiego w całym regionie. Angażował się w zarządzie skrzeczońskiego Koła, w chórze „Hasło“, w ruchu harcerskim. Napisał kronikę ruchu teatralnego na Śląsku. Do późnego wieku starał się żyć aktywnie i interesował się działalnością społeczną. Jego pogrzeb odbył się 30.6.1999 ze skrzeczońskiego kościoła rzymskokatolickiego na miejscowy cmentarz.

PRZYJMOWANIE NOWYCH CZŁONKÓW DO PZKO spośród absolwentów dziewiątych klas PSP odbywa się każdorocznie na zakończenie roku szkolnego. W bystrzyckiej PSP przebiegało w tym roku w ramach sportowego dopołudnia 25.6., które przygotował zarząd Miejscowego Koła w Parku im. Karola Śliwki przy Domu PZKO. Spotkanie to poprzedziła wcześniejsza prelekcja prof. Daniela Kadłubca, który młodzieży przedstawił dzieje Zaolzia i polskości na naszym terenie. Sportowe zawody w siatkówce, koszykówce, tenisie stołowym i „nohejbalu” przygotowali miejscowi sportowcy, m.in. Jan Konderla i Henryk Sajdok. Zarówno prelekcja, jak sportowe spotkanie przypadły uczniom do gustu. Do PZKO wstąpiło w tym dniu 19 spośród 34 dziewiątoklasistów.

W FESTIWALU FOLKLORYSTYCZNYM W SRÁŽNICI w dniach 25 – 27. 6. wzięły również udział dwa nasze zaolziańskie zespoły: po raz trzeci „Górole“ z Mostów k. Jabłonkowa i po raz pierwszy bystrzycka „Bystrzyca“. Festiwal ma wymiar europejski i udział w nim ma charakter prestiżowy. „Górole“ wystąpili m.in. z programem związanym z wiosennym wyganianiem owiec, „Bystrzyca“ zaprezentowała się w programie mniejszości narodowych w widowisku „Domovina“. Ogólnie w Festiwalu wzięło udział ok.100 zespołów z Republiki Czeskiej i z zagranicy. Nasze zespoły wypadły bardzo dobrze.

LIPIEC 1999

ZMARŁ PROF. EMIL JĘDRZEJCZYK – tą smutną informacją rozpoczynamy kronikę lipcową. Odszedł ostatni z tych, którzy byli symbolem powojennych, 50 – tych i 60 – tych lat Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Orłowej na Obrokach. Był nie tylko pedagogiem – uczył geografii i nauk przyrodniczych, był wychowawcą. Wskazywał i wszczepiał młodzieży również inne zakresy zainteresowań i wartości poza arkanami ścisłej wiedzy. W pamięci wychowanków zapisał się jako animator kultury wśród młodzieży gimnazjalnej. Przez kilka lat prowadził orłowski chór męski „Hasło“, przez dziesiątki lat w nim śpiewał. Prowadził chór gimnazjalny, reżyserował szkolne przedstawienia teatralne. Rezultaty jego działalności zaowocowały w następnych latach, kiedy było potrzeba społeczników dla Polskiego Związku Kulturalno – Oświatowego. W PZKO był zaangażowany od momentu jego powstania. Dopiero po latach została ujawniona jego działalność zuchowa i harcerska w okresie przedwojennym i w pierwszych miesiącach okupacji aż do momentu aresztowania i osadzenia w obozie hitlerowskim.

Urodził się 26.5.1909. Zmarł 3.7.1999. Jego pogrzeb 9.7.1999 z dolnolutyńskiego kościoła katolickiego na miejscowy cmentarz zgromadził rzesze jego wychowanków i członków PZKO, animatorów ruchu śpiewaczego i teatralnego z obu brzegów Olzy.

ZMARŁ ADOLF FARNY (9.7.) w wieku 67 lat. Był prezesem MK PZKO w Grodziszczu, z zawodu nauczyciel. Działacz HPC, SMP i PZKO, chórzysta, aktor nieprofesjonalnych zespołów w Datyniach i Błędowicach, były piłkarz PKS „Piaś” Błędowice.

CHÓR „LUTNIA“ z Lutyni Dolnej reprezentował w tym roku Zaolzie na Światowym Spotkaniu Chórów Polonijnych w Koszalinie w dniach 15 – 24 lipca. Uczestniczyło w nim razem z naszymi ponad 300 śpiewaków z Białorusi, Litwy, Ukrainy, Holandii, Łotwy, Rosji i Kazachstanu. Zarazem odbywały się tutaj Światowe Warsztaty Artystyczne dla Dzieci i Młodzieży oraz kurs dla dyrygentów chórów polonijnych, w którym uczestniczyli z Zaolzia : Regina Góralik, Anna Kiszka, Irena Małyśz, Beata Roman oraz Beata Folwarczna. Chór „Lutnia” wystąpił indywidualnie przed i w czasie Mszy św. w kościele pw. Ducha Św. , następnie na koncercie w Połczynie - Zdroju , gdzie spotkał się z wielkim aplauzem.

W dniu 23.7. „Lutnia”, po uprzednich przygotowaniach i przesłuchaniach razem z innymi chórmi, wystąpiła z dużym sukcesem na „Koncercie Galowym” w Koszalińskim Amfiteatrze. Chórem dyrygował inż. Władysław Rusek. Z ramienia ZŚM ZG był z chórzystami w Koszalinie jego sekretarz, dr Józef Wierzoń.

PZKO-WSKIE ZESPOŁY „OLZA” I „BYSTRZYCA” uczestniczyły w dniach 18 – 25 lipca w XI Światowym Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych w Rzeszowie. „Olza „ występowała tu już po raz dziewiąty, „Bystrzyca” po raz pierwszy. W tegorocznej imprezie polonijnej uczestniczyło 36 zespołów z wszystkich kontynentów. Festiwal miał uroczystą i bogatą oprawę – przebiegał pod znakiem jubileuszu trzydziestolecia, pierwszy odbył się w 1969 roku. Zespoły uczestniczące występowały na dziesiątkach podiów w samym Rzeszowie i okolicznych miejscowościach oraz przygotowywały się do Galowego Koncertu. Na Rynku i stadionie „Resovii” wystąpiło ponadto 60 miejscowych zespołów. Rozpoczynający Festiwal korowód zespołów szedł ulicami miasta na Rynek ponad dwie godziny, Koncert Galowy na zakończenie trwał ponad cztery godziny a tańczyło na nim w poszczególnych blokach nawet 300 par tancerzy. „Bystrzyca” występowała w Rzeszowie z własną kapelą „Olzie” towarzyszyła kapela „Şajtar” z Ostrawy (cymbałowa). „Olziańska” kapela nie pojechała z

tancerzami. W koncercie „Tańce i Pieśni Krajów Zamieszkania” „Olza „ zaprezentowała tańce czeskie.

„BAJKA” – Teatrzyk Lalek ZG PZKO zakończył 16.7. kolejny sezon. Aktorzy rozpoczynają wakacje. Na próbach zjawia się za miesiąc. W ubiegłym sezonie zespół wystawił trzy premiery, odegrał 170 przedstawień. „Bajka” występowała dla najmłodszych, ale także dla starszych dzieci (kl.6 – 9) oraz dla niepełnosprawnych (darmowo) w ośrodkach w Czeskim Cieszynie i Karwinie. W zespole nastaną pewne zmiany: Krystyna Kubiczek odchodzi na emeryturę, Wanda Michalek na urlop macierzyński a Jakub Tomoszek na studia aktorskie do Pragi. Powróci po urlopie Macierzyńskim Renia Humel i ze studiów we Wrocławiu Barbara Kubiena.

75. URODZINY OBCHODZIŁ 18.7. OSKAR PAWLAS, przewodniczący Stowarzyszenia Artstów Plastyków przy Zarządzie Głównym PZKO. Jest znanym i cenionym pejzażystą, uczestniczył w licznych wystawach zbiorowych i indywidualnych . Jest artystą bardzo płodnym. Często uczestniczy w plenerach malarskich w kraju i w Polsce. W „Stavoprojekcie”, gdzie był zatrudniony, zajmował się projektowaniem form przestrzennych i wizualnych koncepcji budownictwa. Odnosił sukcesy w konkursach na pomniki, medale i plakiety. W Bibliotece Regionalnej w Karwinie – Frysztacie jest czynna jubileuszowa wystawa artysty i z tej okazji Biblioteka regionalna wydała przy wsparciu Funduszu Kultury Miasta Karwiny, katalog ilustrujący życie i dokonania Oskara Pawlasa.

XXIII PUCHAR LATA I XVIII MISTRZOSTWA PZKO w mini piłce nożnej odbyły się 24.7. na boisku na Podlesiu w Trzyńcu. W turnieju brało udział 11 drużyn z obu powiatów, rozdzielonych do trzech grup. W finale rywalizowały zespoły z Bystrzycy, Piosku i Nydku. Zdobywcą pucharu przechodniego i mistrzem PZKO na r. 1999 została drużyna Bystrzycy przed Pioskiem i Nydkiem. Królem strzelców został Tomasz Krzyżanek (6 goli) z Piosku, najlepszym bramkarzem ogłoszono Krzysztofa Kuczerę z Nydku a najlepszym zawodnikiem Romana Konderłę z Bystrzycy. Spotkania sędziowali profesjonalni sędziowie, pp. Samek i Klečacký. Organizatorem bardzo udanej imprezy było, jak zawsze, miejscowe Koło PZKO w Lesznej Dolnej z prezesem Tadeuszem Szkucikiem na czele.

ZMARŁA WANDA ŁYSEK (27.7.), założycielka i aktorka Sceny Polskiej TC, przeżywszy 77 lat. Aktorka bardzo lubiana przez publiczność. Na scenie przedstawicielka dziarskich kobiet, zażywnych mieszczek, oschłych ochmistrzyń, zubożałych szlachcianek, różnych wróżek, „lirycznych demonów“, uroczych Ciotuń i Pań Prezesowych. Była bardzo aktywna w Sekcji Kultury Teatralnej ZG PZKO, pomagając radą PZKO-wskim teatrom amatorskim.

90. URODZINY OBCHODZIŁ 29.7. DOMINIK FIGURNY, nestor zaolziańskich malarzy, członek Stowarzyszenia Artystów Plastyków przy ZG PZKO. Pochodzi z Suchej Górnej, ukończył Polskie Realne Gimnazjum w Orłowej, następnie Akademię Sztuk Pięknych w Krakowie. Był współzałożycielem przedwojennego Śląskiego Związku Literacko – Artystycznego i pezetkaowskiej Sekcji Literacko – Artystycznej. Uczestniczył w wielu wystawach zbiorowych, ale samodzielnej swojej doczekał się dopiero z okazji swego jubileuszu. Ulubionym tematem artysty jest pejzaż. Był jednak okres w latach 60 – 70., kiedy w jego twórczości pojawiła się symbolika i abstrakcja. Powrócił jednak do pierwotnego widzenia rzeczywistości. Malował także portrety. W Domu Kultury w Karwinie przygotowywana jest wystawa jego obrazów.

TYDZIEŃ KULTURY BESKIDZKIEJ rozpoczął się w sobotę 31.7. w Żywcu, Szczyrku, Makowie Podhalańskim, Oświęcimiu i Wiśle. Za tydzień będzie w Jabłonkowie. Przewinie się przez niego ponad 70 polskich i zagranicznych zespołów folklorystycznych. Z naszych zaolziańskich zespołów biorą w nim udział: „Suszenie”, „Górole” z Mostów, „Skotniczka”, „Gorol” i indywidualnie: Urszula Niedoba, Renata Polok, Radek Matuszny, Wanda, Dorota, Magdalena i Tomasz Martynkowie z kapelami mosteckich „Góroli” i czeskokocieszyńskiego „Somsieka”.

SIERPIEŃ 1999

POD POMNIKIEM TRAGEDII ŻYWOCICKIEJ oddano 7.8. hołd pomordowanym 6.8.1944 36 Polakom i Czechom z Żywocic, Suchej Górnej, Błędowic Dolnych, Suchej Dolnej i Cierlicka Dolnego. W uroczystości udział wzięli przedstawiciele Hawierzowa, Karwiny Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, Związku Bojowników o Wolność, Kombatantów, przedstawiciele z Jastrzębia, Bielska i Cieszyna, ŻG PZKO, okolicznych Kół PZKO, organizacji społecznych, rodziny pomordowanych. Śpiewał dolnolutyński chór „Lutnia”, uroczystą oprawę dotwarzała wojskowa warta honorowa i wojskowa orkiestra dęta z Ołomuńca. Kulisy żawocickiej zbrodni i polityki eksterminacyjnej okupanta wobec mieszkańców Śląska Cieszyńskiego, szczególnie wobec ludności polskiej przedstawił dr Mečislav Borák, historyk z Instytutu Śląskiego w Opawie. Wszystkie delegacje złożyły pod Pomnikiem wieńce i kwiaty.

TEGOROCZNE, 52.GOROLSKI ŚWIĘTO rozpoczął w sobotę, 7.8. od wczesnego rana „Rajd o kyrpce Macieja”, w którym wzięło udział 167 turystów. Następnie odbyły się zawody w biegach „O dzbanek mleka”, gdzie dla dzieci była trasa długości 1 km, dorośli mieli do pokonania trasę 2,3 km. Po południu w Domu Działkowca otwarto wystawę z okazji setnej rocznicy urodzin Karola Piegzy i osiemdziesiątej Henryka Jasiczka, poświęconą ich twórczości. W popołudniowym programie na scenie Lasku Miejskiego występowały zespoły zaolziańskie i z Polski oraz znakomity „Detvan” ze Słowacji. Wieczorem dla kilku tysięcy młodzieży grali „Smolaři” oraz kapele „Detvana”, „Góroli” i „Hyrych” z Nowego Targu.. Natomiast w Domu PZKO miała miejsce świętgorolska Kawiarenka Pod Pegazem poświęcona Karolowi Piegzie i Henrykowi Jasiczkowi. Prowadzili ją Jan Pyszko i Kazimierz Kaszper. Recytował znakomicie Karol Suszka a do tekstów H. Jasiczka własne kompozycje śpiewała Jolanta Hanus z Cieszyna. Wśród wielu słuchaczy byli pisarze z Polski i Czech: Hary Duda z Opola, Oldřich Šuleř z Ostrawy, Adam Szyper z USA, Andrzej Grabowski z Cieżkowic, Stanisław Franczak i Henryk Cyganik z Krakowa.

Ukoronowaniem GŚ był niedzielny program, który rozpoczęły na Rynku Mariackim występy orkiestr dętych. W samo południe wyruszył z Rynku barwny korowód gości, uczestników i zespołów, dołączyły do nich już w Lasku alegoryczne wozy przemaszerowując i przejeżdżając przed sceną i witając na niej oficjalnych i honorowych gości GŚ. Z gości oficjalnych należy wymienić wiceministrów kultury: Ilję Racka i Jacka Waisa, Dyrektora Sulitkę, posłów, senatorów, przedstawicieli miast zaolziańskich i polskich, konsula generalnego RP Marka Masiulanisa, Konsul Małgorzatę Filipek, przedstawicieli zaprzyjaźnionych stowarzyszeń z Polski. Specjalnie jako goście honorowi były zaproszone panie Helena Niedoba i Anna Młynek. Pamięci Władysława Niedoby – Jury spod Grónia i Władysława Młynka – Hadama z Drugi Izby, ich legendarnych mężów, poświęcona była pierwsza część koncertu. Tradycyjnie na początku wystąpiły połączone chóry „Gorol”, „Melodia” i „Przełęcz”. Następnie „Olza” cieszyńskimi tańcami zainaugurowała występy dalszych zespołów. Wśród nich znakomita była „Wisła” i w finalnym występie słowacka

„Lúcnica“. Kilka tysięcy uczestników GŚ bawiło się znakomicie, zwłaszcza, że do dyspozycji były jeszcze inne atrakcje a przede wszystkim bogato zaopatrzone stoiska MK PZKO z różnymi kulinarnymi specjałami.

SUKCES ZAOLZIAKÓW na 30. Jubileuszowym Festiwalu Folkloru Górali Polskich w Żywcu. W pierwszym dniu TKB odnieśli najwyższe laury: Urszula Niedoba, kierowniczka organizacyjna „Olzy” w kategorii solistów, Wanda Martynek z córkami Magdaleną i Dorotą z zespołu „Górole” w kategorii mistrz i uczeń – nauka śpiewania. Trzecie miejsce też w kategorii mistrz i uczeń – gra na instrumencie, zdobyli Radek Matusznyi i Tomasz Martynek, również z „Górol”. Palmę pierwszeństwa w kategorii kapel uzyskali „Górole” z Mostów k. Jabłonkowa.

ZESPOŁY W ROZJAZDACH – „Olza” uczestniczyła 22 – 22 8. w IV Spotkaniach Folklorystycznych w Poznaniu, prezentując się bardzo dobrze i uzyskując nowe zaproszenia zagraniczne. Poza tym członkowie zespołu są bogatsi o nowe kontakty z młodzieżą z różnych regionów Polski, a także Belgii, Szkocji, Portugalii i Bułgarii.

„Suszanie” pojechali na Festiwal Kultury Kresowej do Mrągowa, który odbywa się tutaj od pięciu lat w połowie sierpnia. W tym roku razem z „Suszanami” wystąpiło nad jeziorem Czos 28 zespołów o różnym profilu muzyki, z dawnych polskich ziem kresowych Litwy, Białorusi, Łotwy i Ukrainy. Ponadto Festiwalowi towarzyszyły plenery malarskie, wystawy fotograficzne, kiermasze, spotkania poetów, wystawy rękodzieła. W dwu koncertach w wieczorach festiwalowych „Suszanie” zaprezentowali cały swój program cieszyński oraz tańce słowackie. Wystąpili też w Koncercie Galowym, gdzie jednak każdy zespół miał program ograniczony. Zespół dostał zaproszenie na następny rok i nagrodę pieniężną.

„Górole” z Mostów na Festiwalu Folkloru Ziemi Górskich w Zakopanem (22. -29.8.), w kategorii zespołów otrzymali najwyższą nagrodę – „Złotą Ciupagę”. Kapela natomiast w swojej kategorii została laureatem „Srebrnego Zbyrkadła”.

PLASTYCY W RYBNIKU – Piętnastu malarzy Stowarzyszenia Artystów Plastyków przy ZG PZKO zaprezentowało swe obrazy w Muzeum na rybnickim rynku. Wernisaż wystawy odbył się 19.8.

DOŻYNKI W GUTACH 21.8. odbywały się w tym roku w deszczowej aurze. Deszcz towarzyszył pochodowi dożynkowemu, na czele którego jechali gospodarze Helena i Jerzy Górny. Obrządek dożynkowy wykonali uczniowie polskiej szkoły z Koszarzysk ze swoimi rodzicami. Później wszyscy musieli się schować do sali Domu PZKO. Tutaj wystąpił chór „Przełącz” z Mostów k. J. Można było tu obejrzeć wystawę książek państwa Wirthów z Cz. Cieszyna i mini wystawkę prac artysty ludowego z Milikowa, Pawła Martynka. Tutaj też było główne stiosko kulinarne. Pogoda znów się poprawiła, więc dalszy program w wykonaniu zespołów „Oldrzychowic” i „Bystrzycy” oglądano już w plenerze. Organizatorzy przygotowali wiele kulinarnych specjałów. Niektórzy goście zrezygnowali z dalszej zabawy, jednak spora grupa okupowała dobrze zaopatrzone stoiska, a muzycy z zespołów starali się o dobrą atmosferę wbrew pogodzie.

WICEMINISTER KULTURY W „FASALÓWCE” – Z krótką wizytą bawił 23.8. w Cz. Cieszynie wiceminister kultury RC Ilja Racek. W towarzystwie naczelnika urzędu powiatowego w Karwinie Karola Siwka wziął udział w otwarciu nowego sezonu teatralnego w Teatrze Cieszyńskim, następnie spotkał się w siedzibie ZG PZKO z członkami prezydium Zarządu Głównego i obejrzał siedzibę Teatru Lalek „Bajka”. Rozmawiano o problemach ekonomicznych, z którymi od pewnego czasu boryka się PZKO. W ramach rozmów o

finansach zwracano gościowi uwagę na różnice w zasadach wspierania finansowego czeskich organizacji i instytucji kulturalnych a organizacji mniejszości narodowych. PZKO – wcy zaferowali wiceministrowi pomoc przy pracach nad nową ustawą o mniejszościach narodowych.

ZEBRANIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO odbyło się 24. 8. przy obecności 21 członków. Obrady rozpoczęto od omówienia analizy gospodarowania w pierwszym półroczu bieżącego roku. Tegoroczny wynik gospodarczy dochodów i wydatków bez uwzględnienia zaległości z lat poprzednich, jest dodatni. Przewodniczący KR W. Zmełty pozytywnie ocenił pracę nowej księgowej, Barbary Kotas. Po obszernej dyskusji ZG zwrócił się do Komisji Rewizyjnej o stwierdzenie z dokumentacji znajdującej się w Archiwum wypadków błędnego księgowania i zaproponowania rozwiązania w terminie do końca listopada b.r.

Następnie dyrektor Biura przedstawił propozycję organizacji Festiwalu PZKO 2000 w Trzyńcu, propozycję komitetu organizacyjnego i prezydium honorowego. Informował o spotkaniu prezydium ZG z wiceministrem Ilją Rackiem i naczelnikiem powiatu Karolem Siwkim.

Prezes ZG mówił o przygotowaniach do zaplanowanego na 16 września seminarium nt. działalności związkowej i większego zaangażowania w niej młodzieży.

Rada Ekonomiczno – Organizacyjna poinformowała, że w sprawie zmiany właściciela Hotelu Piast, prawnik JUDr W. Sikora wniósł do Sądu poszerzenie zaskarżenia.

Wyznaczono delegacje ZG na imprezy w Kołach i instytucjach.

DOŻYNKI NAD TYRKĄ w Oldrzychowicach urządziło 28.8. Miejscowe Koło przy Domu PZKO. Tym razem była wspaniała pogoda więc wszystko organizatorom się udało. Gospodarze Grażyna i Władysław Sikorowie przyjęli od prodowników żniwny wieniec i pierwszy bochen chleba z nowej mąki, podziękowali za wykonaną pracę podkreślając tradycję przodków, następnie częstowali wszystkich kołaczami i miodulą. Program artystyczny wykonał zespół „Oldrzychowice”. Później w rytmach kapeli góralskiej bawiono się do rana.

WRZESIEŃ 1999

PEZETKAOWSKIE ŚWIĘTA PLONÓW – kolejne Koła nawiązując do tradycji urządzają DOŻYNKI. Tak było i w sobotę 4.9. w Błędowicach i Orłowej – Lutyni.

Błędowickie Miejscowe Koło PZKO urządziło popularną imprezę już po raz trzydziesty, rozpoczynając barwnym korowodem w którym szli zaproszeni goście, uczniowie polskiej podstawówki, i zespoły występujące później w programie. Około 400 osób zgromadziło się w ogrodzie Domu PZKO, by obejrzeć dożynkowy obrządek i podziwiać występy młodzieży. Wystąpiły mażoretki z miejscowej PSP, ZPiT „Suszanie”, zespół taneczny country z Żermanic „Vitr z hor”, grała kapela „Kamraci”. Dożynkowy nastrój dopełniała tradycyjnie wyśmienita błędowicka kuchnia.

Orłowsko – Lutyńskie DOŻYNKI odbywały się po raz pierwszy po dłuższej przerwie. W dodatku rozpoczęto je z trzygodzinnym opóźnieniem, bowiem w tym czasie w telewizji szedł nowy film Jerzego Hoffmana „Ogniem i Mieczem”. Potem program odbył się jak zaplanowano. Członkowie młodzieżowego zespołu „Skotnica” wręczyli gospodarzom dożynkowy wieniec, bochen chleba i dzbanek mioduli, następnie przedstawili swój program artystyczny – wykonali wieszankę tańców śląskich. Dożynki oceniona jako udane pomimo mniejszej frekwencji uczestników.

WYSTAWA JÓZEFA DRONGA, na której zaprezentował swoje rysunki i akwarele została otwarta 3.9. w hotelu „Jawor” w Rzece. Artysta jest członkiem Stowarzyszenia Artystów Plastyków przy ZG PZKO.

CHÓR ŻEŃSKI „MELODIA” z Nawsia przebywał w dniach 3 – 6 września w Równem na Ukrainie na zaproszenie tamtejszego Towarzystwa Kultury Polskiej na Rówieńszczyźnie. W 260 tysięcznym Równem żyje ok.7 tys. Polaków. „Melodia” wystąpiła na koncertach Tygodnia Kultury Polskiej razem z zespołami z Polski, Białorusi i Ukrainy prezentując pod kierownictwem Aleksandry Paszek – Trefon, jak zwykle, wysokie artystyczne umiejętności. Poza tym upiękzyła nabożeństwo w miejscowym polskim kościele i wzięła udział w dwu spotkaniach w lokalach miejscowego sanatorium. W drodze powrotnej chór skorzystał z zaproszenia polskiego konsula generalnego w Lwowie i zwiedził zabytki miasta z przewodnikiem z konsulatu.

WERNISAŻ wystawy prac TADEUSZA WRATNEGO odbył się 9.9. w Galerii „Zdrowego Miasta” w Uniwersytecie Śląskim w Karwinie. Wystawa pn. „Drzewa, domy, ludzie” prezentuje dorobek naszego znanego artysty, członka Stowarzyszenia Artystów Plastyków, z okazji jego 70. urodzin. Życzenia składali artyści przyjaciele, koledzy z SAP-u i przedstawiciele Miasta.

W HOŁDZIE WACŁAWOWI OLSZAKOWI, lekarzowi, pierwszemu burmistrzowi Karwiny, bestialsko zamordowanemu przez hitlerowców w pierwszych dniach wojny, odsłonięto dnia 10 września na budynku Polskiej Szkoły Podstawowej we Frysztacie, tablicę pamiątkową autorstwa Waltera Taszka. W ten sposób kulminowały uroczystości wspomnieniowe z okazji 60. rocznicy śmierci Burmistrza, zorganizowane przez Ruch Polityczny „Coexistentia – Wspólnota” i Polskie Towarzystwo Medyczne w RC. Odsłonięcie tablicy poprzedziła msza ekumeniczna i złożenie kwiatów na grobie dr. Olszaka. Gościem honorowym uroczystości był jego wnuk, prof. Waclaw Zuberek.

6. BABSKI FESTYN odbył się 11.9. w parku przy Domu PZKO w Stonawie. Organizatorem była Sekcja Kobiet ZG, Miejskowe Koło PZKO, Klub Kobiet i Koło Macierzy Szkolnej. Zgromadziło się ok. 1000 uczestników z całego regionu Zaolzia oraz liczni goście z Polski. Wykonawcami festynowego programu byli: miejscowy chór PZKO, dzieci przedszkola i PSP, „Syncy i dziółchy z kolónije” z PSP w Karwinie-Nowym Mieście, rodzeństwo Joanna i Michał Rzeszutowie, stonawski zespół wokalny starszych panów. Zainteresowaniem cieszył się pokaz modeli firmy „Hans Mode” z Olbrachcic i modeli kolekcji dziecięcej Haliny Betik. Był kiermasz książek oraz wystawa robótek i obrazów. Program umilała orkiestra Wiesława Farany do godzin wieczornych. Festyn, według opinii uczestników udał się nadspodziewanie.

„MECZ TYSIĄCLECIA” – Tak nazwano spotkanie piłkarskie oldboyów, starszych panów, którzy w swej młodości grali w polskich klubach Zaolzia. Z okazji 80 – lecia zorganizowanego polskiego sportu na Zaolziu i 50 –lecia Polskiej Rady Sokoła, Sekcja Historii Regionu ZG PZKO i PPTS „Beskid Śląski” organizują w tym roku kilka imprez sportowych przypominających niemal już zapomnianą historię sprzed kilkudziesięciu lat. Dnia 11 września na boisku piłkarskim w Bystrzycy spotkało się ponad 40 piłkarzy, których nazwiska w świątku piłkarskim były powszechnie znane: bracia Rudolf i Emil Łabajowie, Holeksa, Kendzior z Trzyńca, Oton Toman z Karwiny, Adam Kubisz z Cz. Cieszyna i inni. Najmłodszy na boisku miał 61 lat, najstarszy (Kubisz) 86. Grano 2x 20minut dostarczając 250 widzom nadzwyczajnych wrażeń. Gracze zmieniali się w interwale 3 – 5 minut. Mecz zakończył się wynikiem 1 : 1. Komentował go Roman Wróbel z Bystrzycy, dyrektor PSP w

Trzyńcu VI i znany kulturysta. Po meczu, w wędryńskiej Czytelni podsumowano wydarzenia na boisku i biesiadowano wspominając dawne lata sportowe.

DOM POLSKI im. Żwirki i Wigury obchodził 5 – lecie działalności. Jego właścicielem jest Miejscowe Koło PZKO Cierlicko – Kościelec. W Domu znajduje się stała ekspozycja pn. „Zwycięzcy Przewroży”, gdzie prezentowane są sylwetki obydwu lotników na tle sławnych lotników i konstruktorów od początku polskiego lotnictwa do czasów współczesnych i inne dokumenty. Lokale Domu są aktualnie wynajęte do r.2001 hawierzowskiej firmie „Radian” Radomira Krygla.

KU PAMIĘCI EMANUELA GUZIURA – odsłonięto na domu, w którym mieszkał w Cieszynie przy ulicy Wyższa Brama nr.14, tablicę pamiątkową. Emanuel Guziur był w okresie międzywojennym i po wojnie działaczem narodowym, naczelnym dyrygentem zaolziańskich chórów, profesorem muzyki w orłowskim gimnazjum. Pochodził z Suchej Górnej. Tablicę ufundowała Macierz Ziemi Cieszyńskiej. W uroczystości odsłonięcia 12.9. udział wzięli przedstawiciele Miasta Cieszyna, Filii Uniwersytetu Śląskiego, Macierzy Ziemi Cieszyńskiej, z Zaolzia przedstawiciele ZG PZKO i Kongresu Polaków. Byli obecni córka i syn zmarłego przed dziesięciu laty E. Guziura.. Uroczystość uświetnił występem Chór Nauczycieli Polskich.

SEMINARIUM na temat aktywizacji młodzieży i wciągnięcia jej w życie społeczno – kulturalne zorganizował Zarząd Główny PZKO 16.9. w Klubie PZKO w Cz. Cieszynie. Oprócz działaczy PZKO wzięli w nim udział: Rudolf Moliński - członek Rady Polaków, Stanisław Folwarczny - prezes Towarzystwa Nauczycieli Polskich, Alicja Berki – naczelnik Harcerstwa, Irena Kufa – dyrektor Polskiego Centrum Pedagogicznego, Andrzej Robosz - wiceprezes Macierzy Szkolnej.

Obradowano w trzech grupach: ds. młodzieży i sportu, śpiewactwa i folkloru oraz ds.współpracy z innymi organizacjami. Padło wiele ciekawych pomysłów i propozycji, na prz. by zaktywizować Kluby Młodych, ponieważ SMP, jak dotychczas się nie sprawdza, o potrzebie współpracy zespołów ze szkołami i rodzicami, by pozyskiwać nowy narybek do zespołów, o konieczności organizowania obwodowych imprez młodzieżowych, o wspólnym organizowaniu przyszłorocznego Festiwalu. Harcerze zadeklarowali pomoc w organizowaniu Klubów Młodych. Stwierdzono, że do realizacji proponowanych pomysłów i zamierzeń potrzeba konkretnych ludzi, a tych trzeba pilnie poszukiwać. Postanowiono podobne spotkania zwoływać regularnie, może dwa razy w roku.

FESTYN GÓRSKI w Koszarzyskach w swoim Ośrodku, zorganizował 18.9. ZG PZKO i Miejscowe Koło przy współpracy Urzędu Gminnego. Pomimo podobnej imprezy na Bagińcu, zebrała się pokaźna ilość gości i zawodników w tradycyjnych dyscyplinach sportowych: siatkówce -6 drużyn, ringo – 9 dwójek, w „biegu pod górkę” – 15 zawodników, w „mili górskiej” na rowerach. Byli też goście z Polski –z Myszkowa, studenci z Białegostoku.

W programie artystycznym wystąpił zespół „To My” wędryńskiego Koła PZKO, harcerski „Czarne Pantery” z Trzyńca, studenci z Akademii Teatralnej z Białegostoku pod przewodnictwem Haliny Sikora z Nieborów, studentki tejże uczelni. Do późnych godzin wieczornych grały na Pasieczkach zespoły: „Bez Nazwy”. „Blaf” i słowacki „Exit”. Była na Festynie smaczna, domowa kuchnia. Wydaje się, że tradycja Festynów Górskich została ugruntowana.

ZEBRANIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO – odbyło się 21.9. przy obecności 15 członków, co nie wystarczyło formalnie do podejmowania uchwał. Z kontroli realizacji uchwał z ostatniego

zebrania stwierdzono, że jedna trwa, reszta była spełniona. Głównymi tematami zebrania było omówienie programu Konwentu Prezesów, rozpoczęcie organizacyjnych przygotowań do Festiwalu 2000 i sprawy wniesione.

Roman Suchanek przekazał notatkę z I zebrania Komitetu Organizacyjnego Festiwalu 2000, które się odbyło w sali posiedzeń Rady Miasta Trzyńca i informował o jego obradach. Przedstawiono główne założenia Festiwalu, propozycję programu, proponowanych kierowników Komisji Roboczych, propagacyjnej. Ustalono termin następnego zebrania.

W różnych, inż H. Gawlas poinformowała o wniesieniu zaskarżenia do sądu w Ostrawie w sprawie hotelu „Piast”. Do Urzędu Miejskiego w Cz. Cieszynie przekazano list w sprawie wstrzymania rozszerzenia działalności handlowej w „Piaście” oraz w sprawie inwentarza (krzesła). Prezes poinformował o spotkaniu przedstawicieli zaolziańskich organizacji w Starostwie Cieszyńskim 16.9.

KONCERT JUBILEUSZOWY „ŁĄCZKI” I „BYSTRZYCY” – odbył się 24.9. w Domu Kultury „Trisia” w Trzyńcu. Uroczystość związana była również z niedożyłymi 80. urodzinami Stanisława Hadyny, patrona bystrzyckiej PSP, z której wywodzi się młodzież. Dziecięca „Łączka” działająca przy szkole obchodzi 35 – lecie działalności, młodzieżowy zespół „Bystrzyca” Miejsowego Koła PZKO świętuje swoje 15 – lecie. Zespoły od początku prowadzą państwo Maria i Leonard Podzemni. Program rozpoczęto polonezem i mazurem. „Łączka” zaprezentowała „Zabawę w wesele”, suitę lubelską i krakowiaka. „Bystrzyca” pokazała kujawiaka z oberkiem, czeską polkę, suitę myjavską. W wiązance tańców i melodii wschodniosłowackich oraz finałowym „Ej gróńniczku” wystąpili również byli członkowie zespołu. Imprezie towarzyszyła wystawa ilustrująca dorobek zespołów. Potem były długo trwające gratulacje.

OBRADY RADY EKONOMICZNEJ ZG PZKO 28.9. poświęcone były sprawom związanym z postępowaniem mającym na celu odzyskanie hotelu „Piast”, analizie gospodarczej półroczna PZKO, przygotowaniu materiałów pod obrady Konwentu prezesów oraz zmianom prawa własności nieruchomości będących dotąd w użytkowaniu Kół PZKO.

PAŹDZIERNIK 1999

45 – LECIE ZPiT „OLZA” przypomnieli sobie 2.10. olzianie wszystkich generacji na uroczystym spotkaniu w Klubie PZKO w Czeskim Cieszynie. Zjechali licznie z całego Śląska Cieszyńskiego, Czech, Polski i nawet ze Szwecji. Przywitano serdecznie dawnych kierowników, choreografów, opiekunów, muzyków, garderobiane: małżeństwa Janinę i Kazimierza Ferfeckich, Wandę i Tadeusza Barów, Otto Jaworka, Janinę Matuszczak, Vlastę Tesarczyk, Marię Ciencią, Bronisława Kalinę, członków kapeli na czele z Henrykiem Chmielem. Organizatorkami i autorkami scenariusza były panie Ewa Branna – Katruśak i Marta Mikula – Kmet'. Piękny program wykonywali konferansjerzy i soliści „Olzy”: Alicja Klimeš, Halina Pilich – Pijarska, Urszula Wawrosz – Czudek, Milan Macura. Natomiast Mariusz Wałach i Tadeusz Farny zaprezentowali się w gwarowych tekstach a Halina Czudek – Saryn, Maryla Janik – Mendrek i Halina Młynek zaśpiewały. Najmłodszy członek „Olzy” zatańczyli tańce cieszyńskie. Dalej bawiono się przy niezrównanej „olziańskiej” kapeli.

TEATR WĘDRYŃSKIEGO MK reprezentował w Rzeszowie, w dniach 1.- 3.10. zaolziańskie PZKO-wskie teatry amatorskie na III Spotkaniach Teatrów Polskich z Zagranicy. Współorganizatorami byli: Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” i Wojewódzki Dom Kultury

w Rzeszowie. Wystąpiły zespoły z Węgier, Ukrainy, Niemiec, Belgii, USA i Czech – Wędrynia i Scena Polska.. Wędrynia wystawiła sztukę Leona Kruczkowskiego „Niemcy“. „Trema była ogromna“ relacjonował później Janusz Ondraszek, reżyser spektaklu, ale tym większa satysfakcja z sukcesu, który potwierdziła zgromadzona międzynarodowa widownia i organizatorzy. Wędryńscy aktorzy mogli obejrzeć spektakle innych polonijnych zespołów, zbierać i rozdawać (własne) doświadczenia, zawrzeć nowe znajomości. III SPOTKANIA zakończył występ Sceny Polskiej TC z przedstawieniem „Zemsty“ Aleksandra Fredry.

„WYKOPKI“ urządziło 9.10. Miejscowe Koło PZKO w Suchej Górnej w lokalach Domu Robotniczego i PZKO. Przepelniona sala świadczyła o popularności imprezy. Organizatorami byli zarząd Koła i zespół „Suszenie“. Występował także zespół szkolny oraz goście z Wapienicy pod Bielskiem – zespół śpiewaczo – muzyczny „Marianki“. Tradycyjnie bielszczanie są zapraszani na górnosuskie imprezy w ramach partnerskich związków. Oprócz programu artystycznego przeprowadzano również dyscypliny konkursowe z tematem ziemniaka. Dla wszystkich uczestników przygrywała kapela mosteckiego regionalnego zespołu „Górole“.

25 – LECIE DOMU PZKO obchodzili 9.10. pezetkaowcy z Bogumina. W uroczystości wzięty udział delegacje sąsiednich Kół: Szonychla, Skrzeczonia, Zabłocia, Lutyni Dolnej, Rychwałdu. Wśród gości byli:prezes ZG Jerzy Czap i wiceprezes Halina Gawlas. W programie wystąpił chór mieszany „Lutnia“ z Lutyni Dolnej i dzieci uczące się w polskiej szkole podstawowej w Boguminie. Dom PZKO wybudowali miejscowi Polacy w czynie społecznym z finansową pomocą m.in. miejskiej administracji i ZG PZKO. Na spotkaniu wspomniano inicjatorów i budowniczych oraz firmy bogumińskie, które pomagały. Jednym z nich był ówczesny prezes Koła Józef Król. Obecna na spotkaniu sekretarz Urzędu Miejskiego Dagmar Fialowa wysoko oceniła działalność pezetkaowców a szczególnie determinację z jaką usuwali szkody spowodowane powodzią przed dwoma laty.Obecnie budynek jest własnością Koła. Zarząd z prezesem Henrykiem Szmeją i gospodarzem budynku Wandą Lachową starają się, by wszyscy goście w Domu czuli się w nim dobrze. Korzystają bowiem z niego nie tylko pezetkaowcy, ale również członkowie innych organizacji i osoby prywatne. W trakcie uroczystości wyrażano życzenia, by ten Dom najdalej wysunięty na kresach, jak najdłużej służył polskiej społeczności.

REZYGNACJA PREZESA ZARZĄDU GŁÓWNEGO – na Konwencie Prezesów dnia 14.10.zostały przedstawione sprawozdania: prezesa, dyrektora Biura, przewodniczącej Rady Ekonomicznej i stanowisko przewodniczącego Komisji Rewizyjnej do wyniku gospodarczego ZG za rok 1998. Halina Gawlas przedstawiła uzyskane prawa własności majątków MK oraz przedstawiła w załączniku Zasady działalności gospodarczej samodzielnych jednostek organizacyjnych. Konwent uchwalił oficjalne członkostwo PZKO w Europejskiej Radzie Wspólnot Polonijnych.

Po złożeniu sprawozdania z działalności ZG w okresie od ostatniego Konwentu 3.3.1999, Jerzy Czap złożył rezygnację z funkcji prezesa oświadczając: *„Działania w sprawie „Piasta“, które skończyły się tak niefortunnie, były prowadzone nie dla osobistych korzyści i wzbogacenia się, jak się teraz sugeruje, ale dla wyciągnięcia go z głębokiej zapaści, w jakiej znalazł się w latach 1995 i 1996. Sytuacja jest nadal nierozwiązana i przemawia na moją niekorzyść. Wychodzi na to, że cała moja działalność jest oceniana przez pryzmat tego co stało się z „Piastem“. Wobec powtarzających się opinii, szczególnie ze „Wspólnoty Polskiej“, że nie sprawdziłem się w funkcji i powinienem odejść, zgłaszam swoją rezygnację“.*

W dyskusji, jaka rozwinęła się do tego nieoczekiwanego tematu zabrało głos 14 prezesów. Konwent w uchwale przyjął do wiadomości rezygnację prezesa.

SEMINARIUM O ZAOLZIAŃSKIM POLSKIM SPORCIE z okazji jego 80 – lecia i 50 – lecia Polskiej Rady „Sokoła“ zorganizowała 16.10. Sekcja Historii Regionu wraz z Sekcją Sportu i Turystyki ZG PZKO, przy współpracy PTTS „Beskid Śląski“ i Ośrodka Dokumentacyjnego Kongresu Polaków. Była to kulminacyjna impreza szerzej pojętych obchodów rocznic zorganizowanego polskiego sportu na Zaolziu. W ciągu roku w Zwrocie i „Głosie Ludu“ publikowane były artykuły o polskich klubach i biogramy popularnych przed laty sportowców, organizowane były sportowe i turystyczne spotkania. W czasie seminarium otwarto okolicznościową wystawę. Na sesji zjawili się licznie dawni sławni sportowcy i działacze. Byli bracia Rudolf i Emil Łabajowie z trzynieckiej „Siły“, Henryk Witala z karwińskiej „Polonii“, Stanisław Bury z „Naprzodu“ Łąki, Rudolf Płoszek z „Beskidu“ Jabłonków, redaktor sportowy Józef Raszyk, sędzia międzynarodowy Karol Klus i inni.

W pierwszej części spotkania uczestnicy wysłuchali referatu dr Stanisława Zahradnika, który przedstawił w kronikarskim zarysie historię zaolziańskiego sportu od skromnych początków z przełomu XIX i XX wieku, poprzez powstawanie pierwszych polskich klubów po pierwszej wojnie światowej, ich działalność w latach 20. i 30. XX wieku, założenie Rady Wychowania Fizycznego, a po II wojnie światowej Polskiej Rady „Sokoła“ w 1949 roku aż do jej likwidacji przez władze państwowe w r. 1952. Później dzielono się wspomnieniami, przypomniano niezwykle wydarzenia sportowe, które oddziaływały na życie narodowe i społeczne zaolziańskich Polaków. Dokumentowała to wystawa, na której przedstawiono dyplomy, fotografie, afisze, puchary, proporzycy, kroniki i dawne jubileuszowe jednodniówki, oglądane z nostalgią i wzruszeniem. W poniedziałek wystawę obejrzała również młodzież czeskocieszyńskich polskich szkół.

POŻEGNANIE LATA W „CZYTELNI“ zorganizowali 23.10. wędryńscy pezetkaowcy przy licznych udziałach członków i angażując w imprezie swoje wszystkie zespoły. Ponadto gościnnie wystąpił zespół z Polski „Mały Koniaków“ ze słynną kapelą Zbyszka Wałacha.

Wędrynianie ożywili dawne sportowe dzieje: powstanie organizacji „Sokół“, o której mówił jej pierwszy prezes Jerzy Cienciała, i klubu sportowego „Wicher“. Były nawet sportowe zmagania w ping – pongu, w którym dziadek Stanisław Wałaski pokonał swego wnuka Filipa Wawrzeckiego. Dużym powodzeniem cieszył się blok kabaretowo - taneczny w reżyserii Ireny i Bogdana Ondraszków. Wystąpili jeszcze: zespół taneczny „To My“, gimnastycy ze swym narybkiem i Klub Młodych z parodią na wszystkie zespoły. Wszyscy doskonale się bawili.

ZEBRANIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO odbyło się 26.10. przy obecności 22 członków.

Propozycje uchwał z poprzedniego zebrania nie odgłosowane z powodu braku kworum, zostały teraz przyjęte, jednocześnie stwierdzono ich zrealizowanie. W części zasadniczej omawiano rozpoczęte przygotowania organizacyjne do przyszłorocznego Festiwalu PZKO. R.Moliński poinformował o objęciu patronatu nad Festiwalem przez Ministerstwo Kultury RC, jako jednej ze swych głównych imprez oraz o dodatkowym dofinansowaniu „Bajki“ kwotą 130 tys. Kcz.

R. Suchanek informował o rozmowach z kierownictwem browaru Radegast w temacie Festiwalu, przygotowaniu obwodowego spotkania Kół i wydania biuletynu informacyjnego. Uchwalono sprzedaż samochodu Fiat Duna DS przez autobazar. Wyznaczono delegacje na zebrania sprawozdawcze i imprezy jubileuszowe: 80 – lecie zorganizowanego polskiego śpiewactwa we Frysztacie, 50 – lecie czeskocieszyńskiej „Harfy“, 45 – lecie mosteckiej „Przełęcz“ – chórów mieszanych. Uchwalono odznaczenia, w tym: „Wpis do Złotej Księgi PZKO“ dla Alberta Grzebienia z MK w Skrzeczoniu.

ZG przyjął rezygnację prezesa Jerzego Czapa i zaczął rozpatrywać wnioski na nowego prezesa. Z wnioskowanych nikt nie wyraził zgody, wobec tego postanowiono kontynuować rozmowy na zebraniu Prezydium ZG w terminie do następnego zebrania ZG 23.11.99.

Na zakończenie ZG zaakceptował wynik gospodarczy za rok 1998.

PRZEGLĄD PIEŚNI CHÓRALNEJ zorganizowało Miejscowe Koło PZKO i jego chór „Sucha“ w Suchej Górnej, 30 października pod nazwą „Pieśnią do naszych serc“. Chór szkolny miejscowej PSP pod kierownictwem Jadwigi Czapowej zagrał koncert wiązką cieszyńskich pieśni ludowych oraz popularnych piosenek polskich. W dalszej części programu zaprezentowały się cztery chóry: „Stonawa“, miejscowy chór żeński „Šárka“, „Zgoda“ z Trzynieckiego oraz gospodarz imprezy, chór mieszany „Sucha“. Impreza górnosuskiego Koła zasługuje na uznanie, stwierdzili wszyscy uczestnicy.

LISTOPAD 1999

OGNIKI WIECZNEJ PAMIĘCI - dorocznym zaduszkowym zwyczajem konsul generalny RP Marek Masiulanis i wicekonsul d/s Polonii Małgorzata Filipek złożyli kwiaty i zapalili znicze na grobach wybitnych Zaolziaków i mogiłach uświęconych męczeńską krwią Polaków. Towarzyszył im pełniący obowiązki prezesa ZG PZKO Jerzy Czap. Wieńce białe – czerwonych goździków złożono na grobach Władysława Niedoby i Władysława Młynka na nawiejskim cmentarzu, na grobie Henryka Jasiczka w Cz. Cieszynie i MUDr. Wacława Olszaka w Karwinie – Kopalnie. Potem delegacja udała się do Skrzeczonia, gdzie pod pomnikiem 104 ofiar nazistowskiego przymusowego obozu pracy tzw. Polenlagru złożyła kwiaty i zapaliła znicze oddając hołd umęczonym przez niemieckiego okupanta Polakom.

„WIECZÓR PIEŚNI I MUZYKI“ – Koncert z okazji 80 – lecia zorganizowanego polskiego śpiewactwa we Frysztacie odbył się 6.11. w Domu Kultury w Karwinie - Nowym Mieście. Wśród gości byli: przedstawiciele powiatu i Miasta Karwiny, obu Cieszynów, ZG PZKO, „Wspólnoty Polskiej“ z Bielska-Białej, z Torunia, ZŚM, dyrygenci i kompozytorzy, delegacje okolicznych chórów. O historii frysztackiego śpiewactwa mówił dr Józef Wierzgoń. Program koncertu rozpoczęli Otokar Winkler i Adaś Sikora (dziadek z wnukiem), następnie występowali: „Wiolinek“ z PSP w Karwinie- Frysztacie (dyrygent Ewa Błanik), chór żeński „Kalina“ (dyr. Otokar Winkler), chór szkolny z PSP w Karwinie – Nowym Mieście pod kierunkiem Beaty Roman, chór „Hejnał – Echo“ (dyr. Jadwiga Karolczyk i Józef Foltyn). Drugą część koncertu wypełniły utwory znanych kompozytorów w wykonaniu Zespołu Śpiewaczo – Muzycznego „Przyjaźń“ pod kierownictwem Józefa Wierzgonia z solistami Grażyną Wilk, Adelajdą Pász – Szymik i Władysławem Czepcem. Koncert spotkał się z gorącym przyjęciem publiczności.

WYSTAWA W MK PZKO W ORŁOWEJ – LUTYNI w dniach 6 i 7 listopada obejmowała prace członków Koła i degustację śląskich specjałów zabijaczkowych. Przybyli liczni goście na czele z władzami Miasta i delegacja miasta Rydułtowy z Polski oraz przedstawicielki Sekcji Kobiet ZG PZKO i Klubów Kobie okolicznych Kół. Na wystawie zaprezentowano ręczne wyroby z wełny, hafty, i wspaniałe wypieki ciast. Ciekawostką były dzieła wykonane przez panów. Atrakcyjnym dodatkiem była wystawa książek połączona ze sprzedażą, zorganizowana przez Zenona Wirtha z Cz. Cieszyna.

JUBILEUSZ 50 – LECIA działalności śpiewaczej obchodził 7.11. czeskokieszyński chór mieszany „Harfa“. Podczas uroczystego koncertu w sali Teatru Cieszyńskiego chórzyci pod

kierownictwem Tomasza Piwki zaprezentowali publiczności dziesięć pieśni ze swego repertuaru, zaś w drugiej części wieczoru wystąpił sekstet wokalny „Musicae Amantes“ pod kierunkiem Bogdana Szmeka. Życzenia dalszych sukcesów złożyli 50 – letniej „Harfie“ m.in. przedstawiciela władz miejskich obu Cieszynów, ZG PZKO oraz stowarzyszeń śpiewaczych i chórów z obu brzegów Olzy.

WYSTAWA 90 – LETNIEGO DOMINIKA FIGURNEGO, artysty malarza, ostatniego z założycieli przedwojennego Śląskiego Związku Literacko – Artystycznego, członka Stowarzyszenia artystów Plastyków przy ZG PZKO, została otwarta 11.11. w Miejskim Domu Kultury w Karwinie – Nowym Mieście. Zgromadziła spore grono jego przyjaciół, kolegów artystów i dawnych uczniów z frysztańskiej podstawówki, w której uczył. Ekspozycję, która była przygotowana z okazji 90. urodzin artysty przybliżył zgromadzonym redaktor Władysław Owczarzy. Z tej też okazji z Funduszu Kultury Miasta był wydany katalog z kolorowymi reprodukcjami obrazów malarza. Władze Karwiny uhonorowały D. Figurnego Medalem Pamiątkowym. Jest to pierwsza samodzielna wystawa tego niezwykle skromnego artysty.

ZMARŁ TRAGICZNIE INŻ. EDWIN MACURA, były dyrektor Biura ZG PZKO, następnie administrator hotelu „Piast“, członek Rady Ekonomiczno – Organizacyjnej ZG, założyciel i członek Zarządu Macierzy Szkolnej i Towarzystwa Ewangelickiego w RC oraz Ruchu Politycznego „Coexistentia – Wspólnota“. Brał udział w negocjacjach w roku 1991 z władzami czeskimi o odzyskanie „Piasta“ i z kierownictwem Stowarzyszenia „Wspólnota Polska“ o przekazanie go dla PZKO. Zmarł 10.11. w wieku 59 lat. Nabożeństwo żałobne odbyło się 14.11. w kościele ewangelickim Na Niwach w Cz. Cieszynie i pogrzeb w grobowcu rodzinnym w Orłowej. Ceremonię pogrzebową odprawił ksiądz senior Bogusław Kokotek, a chór „Harfa“ towarzyszył Zmarłemu do miejsca wiecznego spoczynku.

WYSTAWA KSIĄŻEK POLSKICH WYDAWCÓW w tym roku się nie odbyła z powodu przyczyn techniczno – organizacyjnych, spowodowanych głównie zaniedbaniem zarezerwowania przez Biuro ZG pomieszczeń w Klubie PZKO na ul.Bożka w Cz. Cieszynie, na dzień 11 listopada tego roku. W tym dniu bowiem – w Dniu Święta Niepodległości RP, który polscy wydawcy w swych programach mieli zarezerwowany, agent wynajmujący pomieszczenia miał inną imprezę (wcześniej zamówioną uroczystość weselną). Terminu wystawy podobno nie można było przesunąć ani zorganizować w miejscu zastępczym. Całkowitą winą obarczono Biuro ZG PZKO i dyrektora. Przykra sytuacja miała negatywny wydźwięk w prasie i w terenie.

KOMITET OBWODOWY PZKO w Trzyńcu urządził 13.11. w Domu Kultury „Trisia“ imprezę pn. „Niedaleko Bogumina“, na którą zaprosił zespoły „Skotniczkę“ i „Skotnicę“ z miejscowego Koła PZKO w Orłowej - Lutyni. Koncert zespołów poprzedziła rozmowa głównego organizatora Haliny Kowalczyk (pochodzącej z Orłowej) z kierowniczką zespołów Odonią Charwat na temat pielęgnowanego przez zespoły dolańskiego folkloru i nazwy zespołów. „Skotnica“ to miedza, którą pędzono bydło, lub szło się na skróty do gospody „U Króla“. W pierwszej części koncertu przedstawiono widowiska ludowe, piosenki i tańce, szczególnie podobał się laureatki Śląskiego śpiewania Alicja Herman i Helena Lugsch. W drugiej części widzowie gorąco oklaskiwali suitę krakowską i lubelską oraz czeskie tańce i przyspiewki.

„JESIENNE MGŁY“, imprezę muzyczno – śpiewaczą urządziło 14.11., już po raz dziesiąty, MK PZKO w Błędowicach Dolnych. Głównym wykonawcą jest zawsze Mały Zespół

Wokalny prowadzony od lat przez Danutę Bilan. W wykonaniu zespołu słuchacze usłyszeli melodie muzyki klasycznej, piosenki retro i piosenki ludowe. Gościem błędowickich miłośników śpiewu i muzyki był dziecięcy zaspół „Anki” prowadzony przez nauczycielkę Lidę Pawlas. Występowały również dzieci w grze na instrumentach. Punktem kulminacyjnym koncertu był występ Aliny Farnej, solistki opery Narodowego Teatru Morawsko – Śląskiego w Ostrawie, która za wykonanie pieśni S. Moniuszki, F. Lehara i E. Kalmana zebrała gorące oklaski.

GUTY W FOTOGRAFII – wystawę autorstwa Jana Myrdacza i Kazimierza Suchanka pt. „Guty dawniej i dziś” zainstalowano w Domu PZKO 14.11. Organizatorzy wystawy, MK PZKO, zaprezentowali też „Kronikę Gutów” obejmującą historię wsi od wieku XIV do roku 1942, napisaną przez Jana Brodę ze Skoczowa, który w latach 1938 – 1939 był nauczycielem w miejscowej polskiej szkole. Prelekcję na temat historii wsi wygłosił prof. Daniel K. Kadłubiec. W programie artystycznym zaprezentowały się dzieci z polskiej szkoły w Gnojniku i chór „Godulan – Ropica” pod kierownictwem Henryka Kotasa. Była też przygotowana wystawa ze sprzedażą książek. Miejskowy Klub Kobiet ugościł wszystkich świetnym gulaszem i domowymi wypiekami.

MIESIĄC OŚWIATY, KSIĄŻKI I PRASY tradycyjnie obchodzono w MK PZKO w Skrzeczoni 14. 11. Kiermaszowi książek towarzyszył program artystyczny w wykonaniu chóru „Hasło”, przekazanie legitymacji członkowskiej młodej laureatce popularnego konkursu recytatorskiego „Kresy”, gimnazjalistce Marcie Szeliga, prezes B. Czapek mówił o planach Koła na najbliższą przyszłość, założonemu działaczowi Albertowi Grzebieniowi wiceprezes ZG Halina Gawlas przekazała najwyższe odznaczenie Związku: złotą odznakę-Zasłużony dla Związku I stopnia z Wpisem do Złotej Księgi Zasłużonych. Na zakończenie obejrzano filmy z urlopu członków Koła na Warmii i Mazurach i z pbytu aktywistów Koła w Łomnej Dolnej.

CHÓR „DŹWIĘK” MK w Karwinie – Raju gościł 22.11. w Reptach Śląskich na zaproszenie tamtejszego chóru „Słowiczek”. W dzień św. Cecylii, patronki śpiewu chóralnego odprawiona została uroczysta Msza św. w intencji chórów szkolnych, chóru „Słowiczek”, chóru „Dźwięk” i chóru mieszanego „Nowomiejski”. Chór z Karwiny –Raju pod kierownictwem Janiny Szopy uświetnił nabożeństwo wykonaniem utworów „Missa brevis” Józefa Świdra, „Hymnu do nocy” L. Beethovena oraz „Sancta” i „Gdzie szukać nam opieki”. Po uroczystości kościelnej odbyło się spotkanie towarzyskie z zaprzyjaźnionym chórem „Słowiczek”.

PZKO Z NOWYM PREZESEM - na zebraniu Zarządu Głównego PZKO dnia 23 listopada, nowym prezesem Związku został wybrany inż. ZYGMUNT STOPA z Jabłonkowa. Nowy prezes tuż po głosowaniu poprosił o pomoc i wsparcie w swojej nowej, trudnej roli. Dotychczasowemu prezesowi J. Czapowi, który kierował Związkiem od 1993 roku podziękowali za zaangażowanie wiceprezes Jerzy Taraba i przew. Komisji Rewizyjnej inż. Wilhelm Zmełty. Na zebraniu obecnych było 22 członków.

W dalszej części omówiono stan przygotowań do Festiwalu PZKO 2000 oraz zadania na najbliższy okres, które przedstawił dyrektor Biura B. Suchanek. Członkowie ZG poparli kandydaturę Tadeusza Szkucika, członka Prezydium ZG PZKO i dyrektora PSP w Trzyńcu 1, na członka Rady d/s. Narodowości przy Rządzie RC. T. Szkucik angażuje się w Towarzystwie Nauczycieli Polskich, jest też przewodniczącym Rady d/s Młodzieży i Sportu ZG PZKO.

Chwilą ciszy uczczono pamięć zmarłego członka Rady Ekonomiczno – Organizacyjnej ZG PZKO, Edwina Macury.

SPOTKANIE PREZESÓW ZG PZKO I RADY POLAKÓW odbyło się 25.11. Prezes ZG Z. Stopa i RP W. Fójcik wyrazili wolę współpracy i uzgodnili wspólnego kandydata w Radzie d/s Narodowości – Tadeusza Szkucika. Ustalono też, że w posiedzeniach Rady Przedstawicielei KP będą brali udział przedstawiciele PZKO.

GRUDZIEŃ 1999

TEATR AMATORSKI w Oldrzychowicach reaktywował się po kilku latach przestoju. Powodem był brak lokalu. Obecnie, gdy gospodę „U Tyrasa“ ma w agencji nowy najemca, zaistniały warunki do występów. Zespół MK PZKO kierowany przez Alenę Grycz, pielęgniarkę, jednocześnie aktorkę i reżysara przygotował i wystawił 3. i 4.12. w sali gospody „U Tyrasa“ sztukę w gwarze, miejscowego autora Kazimierza Wojnara „To był zaś ale dziuń“. Wystąpili: Rudolf Gajdzica, Halina Szlaurowa, Jarek Siedlok, Wanda Michálkowa, Bogdan Kotas, Marcela Mrózek i Alena Gryczowa. Na obu przedstawieniach był komplet widzów różnych wiekowych kategorii. Ponadto przed spektaklem teatralnym zaprezentował się prężnie działający w Kole Klub Młodych w recytacji wierszy Jana Brzechwy.

MK W OLBRAHCICACH urządziło 7.12. w Domu PZKO z okazji „Mikołaja“ imprezę dla dzieci miejscowego przedszkola i PSP, na której dzieci zaprezentowały swoje prace artystyczne pod patronatem pań z Klubu Kobiet, które także wystawiły swoje robótki ręczne. Zaś artystyczne fotografie przedstawił Marek Santarius, świeży absolwent Instytutu Fotografii Artystycznej Uniwersytetu Śląskiego w Opawie. Dla dzieci była dodatkowa atrakcja, odwiedził je bowiem Św. Mikołaj w towarzystwie Anioła obdarowując prezentami. Podziękowały mu za to recytacjami i śpiewem. Wystąpił także chór mieszany Miejskiego Koła, kilkoma pieśniami umilając udane popołudnie.

KONKURS CZYTELNICZY dla młodzieży klas starszych polskich podstawówek zorganizował Oddział Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Frysztacie przy współpracy Sekcji Czytelniczo – Bibliotekarskiej ZG PZKO i Stowarzyszenia Przyjaciół Polskiej Książki, dnia 8 grudnia w Klubie PZKO w Cz. Cieszynie. Tematem konkursu była książka „Szatan z siódmej klasy“ Kornela Makuszyńskiego. Prowadziła go Helena Legowicz, kierowniczka frysztańskiej biblioteki. Jurorami były panie: Maria Grzegorz, Barbara Kołatek i Czesława Rudnik. Z trzynastu drużyn reprezentujących wszystkie pełne polskie szkoły, w węższym finale (po eliminacjach) walczyło pięć. Najwyżej uplasowała się drużyna z Lutyni Dolnej, w następnej kolejności były Sucha Górna, Gnojnik, Karwina–Nowe Miasto i Karwina-Frysztat. Wszyscy uczestnicy otrzymali dyplomy i wydawnictwa książkowe ufundowane przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska“.

„LIRA“ chór mieszany MK PZKO w Darkowie, wystąpił w niedzielę, 12.12. z sakralnym repertuarem w Koncercie Adwentowym w kościele pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Karwinie-Frysztacie. Chór pod kierownictwem Beaty Piłśniak-Hojka zaprezentował utwory takich kompozytorów, jak Mozart, Bach, Deakbardos, Lotti, Verdi, Arkadelt, Moniuszko, Blacha i Świder. Piękny solowy popis dała także skrzypaczka Daniela Sławińska z Orłowej. Akompaniowała na klawikordzie Anna Jursa z Cz. Cieszyna.

PREMIERA W TEATRZE LALEK „BAJKA“ – miała miejsce 17.12. Było to przedstawienie dyplomowe Barbary Kubiena, absolwentki wydziału Lalkarskiego Wyższej Szkoły Teatralnej im. Ludwika Solskiego we Wrocławiu. Sztuka „Ziarnko paproci“

Władysława Młynka została najpierw zaprezentowana dzieciom z Milikowa, Jasienia i Boconowic a późnym popołudniem zaproszonym widzom w siedzibie „Bajki“ w budynku ZG PZKO. Muzykę do spektaklu napisał Andrzej Macoszek, scenografię zaprojektowała Halina Szkopek.

KAWIARENKA „POD PEGAZEM“ w jabłonkowskim Domu PZKO, ostatnia w tym roku, gościła tym razem (17.12.) poetkę – debiutantkę, Beatę Ryłko, której towarzyszył Kazimierz Kaszper, gospodarz kawiarenkowych wieczorów. Zarówno on, jak również znany poeta Jan Pyszko wysoko ocenili „*kunstowną formę i dojrzałość przekazu poezji autorki*“, która dopiero niedawno się ujawniła. Wiersze poetki czytał tradycyjnie Karol Suszka. Uczestnicy Kawiarenki spędzili wieczór w świątecznym nastroju, dzieląc się na zakończenie opłatkiem.

KONCERT ŚWIĄTECZNY odbył się tradycyjnie w Domu Kultury „Trisia“ w Trzyńcu dnia 19.12. Tym razem nazwano go „Świnynty Szczepón po kolyndzie chodził“. Program przygotowany przez Urszulę Niedoba i Michaelę Topór – Orawiec prowadzili Tadeusz Filipczyk, Wanda Martynek oraz Alojzy Martynek. Tańczyły i śpiewały zespoły: Górole, Olza, Bystrzyca, Suszanie, Skotnica. Zespołom towarzyszyły ich kapele. Koncertowi towarzyszył jarmark, gdzie na straganach prowadzonych przez poszczególne zespoły można było nabyć kołaczki, ciastka świąteczne, pierniki, jak również taśmy i płyty kompaktowe z kołędami i innymi nagraniami zespołów. Wśród pięknych pozycji artystycznych, które prezentowały zespoły, wyróżniały się teksty oryginalne „Kolyndowania“ mosteckich „Góroli“. Koncert zakończono wspólną kołędą i życzeniami.

ZEBRANIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO odbyło się 21.12. przy obecności 19 członków. Wprowadzono na wstępie niektóre zmiany personalne: po rezygnacji Jerzego Taraby funkcję wiceprezesa ZG objął Tadeusz Szkucik a funkcję przewodniczącego Rady Kultury, Nauki i Oświaty, Jerzy Czap. Uchwalono wyjazd prezesa Z. Stopy do „Wspólnoty Polskiej“ w Warszawie.

Zostały omówione przedstawione przez Dyrektora Biura, trzy projekty do Ministerstwa Kultury RC na r. 2000: Teatr Lalek „Bajka“, Festiwal PZKO, Działalność kulturalno – oświatowa. Członkowie ZG zaakceptowali zakres przedstawionych projektów.

Halina Gawlas omawiała program działań Rady Ekonomiczno – Organizacyjnej w przyszłym roku, z których do najważniejszych należeć będzie doprowadzenie do końcowego stanu odzyskanie wszystkich praw własnościowych Domów PZKO a priorytetową sprawą odzyskanie „Piasta“. Sprawa jest w sądzie, ale jest znacznie skomplikowana.

Prezes Stopa podał informację ze spotkania Komitetu Honorowego Festiwalu, który się odbył w Browarze w Noszowicach. Udział wzięli: dyrektor generalny Huty Trzyńskiej, przedstawiciel „Radegastu“, dyrektor firmy „Walmark“, przedstawiciele firm „Autel“ i „Netcar“, starosta miasta Trzyńciec, konsul Jerzy Herma i prezes ZG z dyrektorem Biura.

Prezes Z. Stopa informował o wspólnych ustaleniach z W. Fójcikiem w sprawie reprezentanta w Radzie d/s Narodowości. Uchwalono zmianę w wynajmie „Dziupli“- najemcą jest firma „Stekogast“. Ustalono delegatów na kolejne zebrania sprawozdawcze w Kołach.

ROCZNE BILANSOWANIE W KOŁACH rozpoczęto już w listopadzie i grudniu na zebraniach sprawozdawczych. Szczególnie Koła posiadające własne siedziby musiały w ciągu roku zadbać, by zgromadzić wystarczająco dosyć środków na ich utrzymanie, ewentualnie remonty. Ważnym działaniem było też uregulowanie praw własnościowych budynków i działek. W tej kwestii pomagała Kołom Rada Ekonomiczno – Organizacyjna Zarządu Głównego. Zebrania sprawozdawcze odbyły się narazie w dwunastu Miejscowych Kołach.